Mr. SPEAKER.—Both the Notification and the order are laid on the Table.

MOTION TO CONSIDER—THE MYSORE PAY COMMISSION REPORT 1966-68—(*Debate contd.*)

Mr. SPEAKER.—I call upon hon. Member Sri Gopala Gowda to speak, and he may do so sitting because he is not keeping good health.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ (ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗಾಗಲೇ ತುಕೋಳ್ ಆಯೋಗದ ವರದಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಈ ಸಭೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದೆ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯ ವಾದಂತಹ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯನೇಕರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕ್ರೋಡೀಕರಿಸಿ, ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರದ್ದಾಗಿದೆ. ಎರಡನೇ ಪ್ರಪಂಚದ ಮಹಾ ಯುದ್ಧದ ನಂತರ ಏಷ್ಯಾಗಳ ಬೆಲೆ ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಏರುತ್ತಾ ನಡೆದುದರಿಂದ, ಈ ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯವನ್ನು ನೌಕರರಿಗೆ ಕೊಡುವಂತಹ ಪದ್ಧತಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಬರಬೇಕಾಯಿತು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ಅಡಳಿತ ವರ್ಗದ ರಚನೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬ ಒಂದು ಮೂಲಭೂತವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಬಹಳ ದಿವಸದಿಂದ ಕಾಡುತ್ತಾ ಇದೆ. ಒಂದು ಸಲ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಅಡಳಿತ ವರ್ಗವನ್ನು ಕುರಿತು ಡಾಕ್ಟರ್ ಹಾರ್ಡಿನ್ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು—"ಬ್ರಿಟಿಷರು ಬಿಟ್ಟು ಹೋದಂತಹ ಅಡಳಿತದ ಗೋರಿಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ನಾವು ಅಡಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ" ಎಂದು. ನನಗೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ಸರಿಯೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನ, ನಮ್ಮ ಬಡತನ, ನಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು, ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಗಳು, ವಿಧಾನಗಳು ಇವೆಲ್ಲವೂ ಬ್ರಿಟನ್ನಿನ ರೀತಿ ನೀತಿಗಳಿಗಿಂತ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿದೆ. ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಮೆಕಾಲೆಯವರು ರಚನೆ ಮಾಡಿದಂತಹ ಒಂದು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಪದ್ಧತಿ ಈ ದೇಶದ ಮೂಲ ನರನಾಡಿಗಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ, 200 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ಹೊಕ್ಕುಳಿ ಬಳ್ಳಿಯನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ಬಿಸುಟದೆ. ನಮ್ಮ ಬ್ಯಹತ್ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಾಗಲಿ, ದೇಶದ ಹುಟ್ಟು ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಾಗಲಿ, ಅದರ ಗಂಧಗಾಳಿಯು ಇಲ್ಲದಿರತಕ್ಕಂತಹ ಒಂದು ನವೀನ ಪದ್ಧತಿಯಾಗಿದೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವಂತಹ ಮತ್ತು ಕಾರಕೂನರನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಮೆಕಾಲೆಯವರ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು, ಅಂಥಾ ಒಂದು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ನಾವು ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಕಾಲೇಜು ಉಚ್ಚ ಶಿಕ್ಷಣದವರಗೂ ಭಾರತೀಯತೆ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ರೀತಿಯ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನಾವು ಕಳೆದ 200 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಈವೊತ್ತು ನಮ್ಮ ಅಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸರಾರದೆ ಹೋಗಿದೆಯೋ ಏನೋ ಎಂದು ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಅಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕುಸಿದು ಬಿದ್ದಿದೆಯೋ ಏನೋ, ಅಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲವೋ ಏನೋ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಗ್ರಾಮದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿದೆ, ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿದೆ, ಅರಾರಾ ಕಛೇರಿಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿದೆ, ದೆಹಲಿಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಕಾಲಿಕವಾದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ತಮಗೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು, ಹಿಂದೆ ಬ್ರಿಟೀಷರು ನಮ್ಮನ್ನು ತುಳಿದು ಆಳುವಂತಹ ಐ. ಸಿ. ಎಸ್. ಆಫೀಸರುಗಳಾದ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರು, ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರುಗಳನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಗೊತ್ತಾದ ಭೋಗದ ಕೆಲವು ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಕೈಕೆಳಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಕಾರಕೂನರನ್ನು ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಬ್ರಿಟೀಷರು ನಮ್ಮ ದೇಶದಿಂದ ನಿರ್ಗಮಿಸಿದ ನಂತರ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಜೀವನಾಡಿಯ ಸ್ವರೂಪಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಒಂದು ಅಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅಡಳಿತಗಾರರು ವಿಫಲರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಐ.ಸಿ.ಎಸ್. ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ತಗೆದು ಐ. ಎ. ಎಸ್. ಎಂದು ಮಾಡಿದರು, ಎಂ. ಎ. ಎಸ್. ಎಂದು ಮಾಡಿದರು. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿದರು. ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಅಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಇದರ ಫಾರಂ, ಇದರ ಚೌಕಟ್ಟು, ಇದರ ತಿರುಳು, ಇದರ ಕಂಟೆಂಟ್ಸ್ ಏನಿದೆ ಇದರಿಂದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಭಾರತದ ಜನತೆಯ ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಆ ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದಕ್ಕೆ

ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತಹ, ಯೋಗ್ಯ ರೀತಿಯ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಆಗಿಲ್ಲ; ಈ ಒಂದು ಕಾರಣದಿಂದ ಇವೊತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ನೌಕರರ ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯ, ಹೆಚ್ಚು ಸಂಬಳ ಇತ್ಯಾದಿ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇವೆ. ಬ್ರಿಟೀಷರು ಬಿಟ್ಟು ಹೋದಂತಹ ಆಡಳಿತ ಗೋರಿಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ನಾವು ರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಶ್ರೀ ಹಾರ್ಡಿನ್ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮಾತು ಸತ್ಯ ಎಂದು ನನಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಪ್ರಕೃತವಾದರೂ ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಳೆದ ನವಂಬರ್ ತಿಂಗಳನಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರರು ಒಂದು ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಒಂದು ದಿವಸ ಸಾಂಕೇತಿಕ ಮುಷ್ಕರವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಅದನ್ನು ದಮನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಸರ್ವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಬಳಸಿತು. ಶ್ರೀ ನಂಬೂದ್ರಿಪಾದ್ ಅವರು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶವನ್ನು ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಮೆನನ್ ಅವರು ನಂಬೂದ್ರಿಪಾದ್ ಅವರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕಿತ್ತು ಹಾಕುವಷ್ಟು ದೂರ ಹೋದರು. ಆದರೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಅಲ್ಲಗೇ ನಿಂತು ಹೋಯಿತು. ಕೇಂದ್ರದ ನೌಕರರ ಸಂಘದ ಮುಖಂಡರುಗಳೆರ್ಲಾ ನೂರಾರು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಗೃಹ ಸಚಿವರನ್ನು ಕಂಡು ಮನವಿ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಆ ಸಾಂಕೇತಿಕ ಮುಷ್ಕರದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದಂತಹ ಯಾವ ನೌಕರರನ್ನೂ ನಾವು ವಿಕ್ಟಿಮೈಜ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಅವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ, ಅವರ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ಕೇಸುಗಳನ್ನು, ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಇತ್ಯಾದಿ ಭರವಸೆಗಳನ್ನು ಅವರು ಕೊಟ್ಟರು. ಜೊತೆಗೆ ಗುಪ್ತವಾಗಿ ಒಂದು ಪರಿಪತ್ರವನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ವಾಪಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ್ದು ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಮೋಸ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ಮನೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಯಜಮಾನನಿಗೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತಹ ಆಳಿಗೂ ಅತ್ಮೀಯವಾದಂಥ ಮಧುರವಾದಂಥ ಬಾಂಧವ್ಯ ಏರಬೇಕು. ಇದು ಜಗತ್ತೇ ಒಪ್ಪುವಂಥ ಒಂದು ನಿಯಮವಾಗಿದೆ. ಭಾರತದಂಥ ಬೃಹತ್ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ಜನರನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಆಡಳಿತ ಸುಗಮ ವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರ ನ್ಯಾಯವಾದ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈಡೇರಿಸಬೇಕು. ಅವರನ್ನು ತೃಪ್ತರನ್ನಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅವರನ್ನು ನಂಬಿಕಸ್ಥರನ್ನಾಗಿ, ಒಳ್ಳೆಯ ನಡೆ ಮತ್ತು ನುಡಿ ಉಳ್ಳವರಾಗಿರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಭಾರ ವನ್ನು ಹೊರುವ ಶಕ್ತಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕು. ಈ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತನ್ನ ನೌಕರರಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ ಕೇವಲ ರಾಜಕೀಯ ಕಾರಣವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಶ್ರೀ ಜ್ಯೋತಿಯವರು ನೌಕರರ ಮುಖಂಡತ್ವ ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ, ಅವರನ್ನು ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆಂಬ ಒಂದೇ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ತನ್ನ ನೌಕರರನ್ನು ನಪಬಡಿಯುವುದಾದರೆ, ಅವರನ್ನು ಅತ್ಯಪ್ತರನ್ನಾಗಿ ಇಡುವುದಾದರೆ ಅದು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಅವನತಿಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ, ನಾನು ಒಮ್ಮೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿರುವ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರರ ಪರವಾಗಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರಿಗೆ ಕಾಗದ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದೆ ಒಂದು ತಂತಿಯನ್ನು ಕಳಿಸಿದ್ದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ನನಗೆ ಗೃಹಖಾತೆಯಿಂದ ಒಂದು ಪತ್ರ ಬಂತು. ಅವರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯತೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳನ್ನು ವಾಪಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಇದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಸುಮ್ಮನಾದೆ. ಮುಂದೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ತನ್ನ ಸಹಸ್ರಾರು ನೌಕರರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಅವರ ಸರ್ವಿಸಸ್ ಮುಂದುವರಿಯುವು ದಕ್ಕೆ ಎರ್ಲಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಅವರ ಮೇಲೆರುವ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳನ್ನು ವಾಪಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಭರವಸೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಇದು ಆಕಾಶವಾಣಿ ಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಾರವಾಯಿತು, ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ಈ ರೀತಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದೇ ಉಸಿರಿನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ನೌಕರರ ಮೇಲಿರುವ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳನ್ನು ವಾಪಸ್ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಮೋಸ, ವಂಚನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಗಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಗಲಿ ಮಾಡಬಾರದು. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಈ ಆಯೋಗದ ವರದಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರುಗಳು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ 20 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಆಯೋಗ ಗಳನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಆಯೋಗಗಳ ವರದಿಗಳು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿಲ್ಲದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಆ ವರದಿಗಳನ್ನು ಶೀತಲಾಗಾರದಲ್ಲಿ ಕೊಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಅನುಕೂಲವಾಗುವ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ)

ವರದಿಗಳನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತವೆ. ಈ ಆಯೋಗ ರಚನೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಅನೇಕ ಆಯೋಗಗಳು ಆಗಿಹೋಗಿವೆ. ಮ್ಯಾಸ್ಕರ್‌ನ್ಹಾಸ್ ಆಯೋಗ ರಚನೆಯಾಗಿತ್ತು. ಬರೀ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಆಯೋಗ ರಚನೆಯಾಗಿತ್ತು. ಇದೇ ರೀತಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹ ಆಯೋಗಗಳನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನ ನಿವೃತ್ತ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರಾದಂಥ ಶ್ರೀ ಗಜೇಂದ್ರಗಡ್ಕರ್ ಆಯೋಗವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆ ಆಯೋಗದವರು ತಮ್ಮ ವರದಿಯನ್ನು ಸಹ ಕೊಟ್ಟರು. ಆ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ತನ್ನ ನೌಕರರ ವೇತನಗಳನ್ನು, ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯಗಳನ್ನು ಕಾಲ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಪರಿಷ್ಕರಣ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಮ್ಮ ಪತ್ತಮಂತ್ರಿಗಳು ಅನೇಕ ಸಲ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳದೆ ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯವನ್ನು ಅಥವಾ ವೇತನಗಳನ್ನು ನೀವೆ ನೀವು ಪರಿಷ್ಕರಣ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರ ಗೊಂದಲಕ್ಕೆ, ತೊಂದರೆಗೆ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತದೆಂದು, ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಅನೇಕ ಸಲ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟು. ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರು ಒತ್ತಡಗಳಿಗೆ ಮಣಿದು ಅವರು ತಮ್ಮ ನೌಕರರುಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳನ್ನು ತುಟ್ಟಿ ಭತ್ಯಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಔಚಿತ್ಯವಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ರಾಷ್ಟ್ರವ್ಯಾಪಿಯಾದ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಹೋದರೆ ಈ ಗೊಂದಲ ಹಾಗೂ ಈ ಹೋರಾಟ ತಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರು ಸಂಬಳಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದಾಗ ರೆಲ್ವೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಸಂಬಳ ಪಡೆಯತಕ್ಕ ನಾಲ್ಕು ಹಾಗೂ ಮೂರನೇ ದರ್ಜೆಯ ನೌಕರರುಗಳ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಕಿ ಎದ್ದು ಅತ್ಯಪ್ತಿಯುಂಟಾಗುವುದು ಸಹಜ. ಇದನ್ನು ಇಂದು ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ನಾವು ನೋಡಬಹುದು ಎಂದು ಇಂದು ನಮ್ಮ ತುಕೋಳ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರೂ ಹೇಳುತ್ತಾ ಅವರು ಒಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಪಟೇಲರಿಗೆ ಅವರ ಸಹಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ ಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ 12 ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಸಂಬಳ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕು ಎಂದೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಹೇಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಕೊಡುವುದು ಒಂದು ಕಾನು ಅದನ್ನು ಮುನೆ ತುಂಬಾ ಹಾನು ಎನ್ನುವಂತಾಗಿದೆ. ಈ ಹಪ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಸರಕಾರ ಬಲ ಬಳಬಾರದು. ಖಾನಗಿ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಸರಕಾರ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಮಾಲೀಕ ಮಾದರಿ ಮಾಲೀಕನೂ ಹೌದು. ಮಾಲೀಕನಾಗಿ ಸರಕಾರದ ಜವಾಬುದಾರಿಗಳೂ ಇರುವುದರಿಂದ ತನ್ನ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದೂ ಅವಶ್ಯಕ. ಆದರೂ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ನೌಕರರುಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಪ್ತಿ ಅಸಮಾಧಾನ ಉಂಟಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ವಿಷ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪ್ರಾಣ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟು ಜನ ನೇಣು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಪ್ರಾಣ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಿರಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಸ್ರಾರು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟುವರೆಗೆ ರಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕಾದು ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ರಾಜ್ಯ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆಯಾಗಿ ಇಂದು ಕರ್ನಾಟಕವಾಯಿತು, ಇಲ್ಲಿಗೆ ಮುಂಬಯಿ ಹಾಗೂ ಹೈದರಾಬಾದು ಕಡೆಯಿಂದ ಬಂದ ನೌಕರರುಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವಾಚ್ಚಿನ ಸಂಬಳಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದವು. ಹೀಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಸಂಬಳಗಳನ್ನು ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಏಕರೂಪತೆಯನ್ನು ತರಲು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ 1956 ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದಲೂ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಇದೆಂತಹ ಪರಿಹಾಸ್ಯದ ಕಾರ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿಧಾನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ನೌಕರರಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಅತ್ಯಪ್ತಿಗೆ ಕಾರಣ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವವರು ಎಷ್ಟು ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಇದರಿಂದ ನಮಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಎಷ್ಟೋ ನೌಕರರು ಇಂದು ಹೆನ್‌ಪೆಕ್ಡ್‌ರುಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಮೃತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ಸಂಸಾರಗಳಿಗೆ ಇದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸರಕಾರ ಅನುಸರಿಸತಕ್ಕ ಇಂತಹ ದಿನ ನಿತ್ಯದ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ನಿಧಾನವಾದರೆ ಇದರಿಂದ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಗೌರವ ಬರುತ್ತದೆಯೇ ? ನನಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಿಮಗೆ ಹಣಕಾಸಿನ ತೊಂದರೆಗಳಿವೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಬಳ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹೊರುವ ಶಕ್ತಿ ನಮ್ಮ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದಷ್ಟು ಫಲ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಬೊಕ್ಕಸ ತುಂಬದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಇದೊಂದು ನಿರಂತರವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಜನರ ಜೀವನವೇ ಇಂದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಅವರ ಸಂಸಾರ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದೇ ಕಷ್ಟವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಹೋರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

60 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವರಮಾನದಲ್ಲಿ 50 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಸಂಬಳಕ್ಕೆ ತೆಗೆದರೆ ಉಳಿದುದನ್ನು ಬಾವಿ ತೆಗೆಸುವುದಕ್ಕಾಗಲಿ ಬೇರೆ ನೀರಾವರಿ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಲೀ ಎಲ್ಲಿ ಹಣ ಇರುತ್ತದೆ? ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಗಾದೆ ಇದೆ, ಅದು ಏನೆಂದರೆ ಅಚ್ಚು ದುಡಿದುಮು ಮುನ ಉಡಿದಾರಕ್ಕೆ ಆಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. 3 ಆಣೆ ದುಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಜೀವನ ಮಾಡುವವರಿಗೆ 350 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟರೂ ಸಂಬಳ ಪುನಃ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ ಅವನಿಗೆ ಸಿಟ್ಟು ಬರುವುದು ಸಹಜ. ಇದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರ ಬೆಂಬಲ ಇದೆ, ಅವರು ಎತ್ತಿ ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಹಳ್ಳಿಯವರನ್ನು ಎತ್ತಿ ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ, ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನೌಕರರನ್ನು ಎತ್ತಿ ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ರೆವಿ ಕೊಡಬೇಡಿ ಎಂದರೆ, ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸರಿಯಾದ ಪಡಿತರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಒಂದಕ್ಕೊಂದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮರೆಯಬಾರದು. ರೆವಿಯಾರಿಂದ ವಸೂಲ್ಮಾಡಬೇಕು, ಯಾವ ರೀತಿ ಪಡಿತರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಈವೊತ್ತು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಪಡಿತರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ ಎಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತು. ಈವೊತ್ತು ಅಂಗಡಿಗೆ ಹೋದರೆ ಒಂದು ಕೆ.ಜಿ. ಅಕ್ಕಿ 2-20 ಪೈಸೇಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ತಾವು ಕೊಡುವ ಅಕ್ಕಿ ದನ ತಿನ್ನದೇ ಇರುವ ಅಕ್ಕಿ 90 ಪೈಸೇ. ಅದೂ ವಾರಕ್ಕೆ 7 ದಿವಸ ಕೂಡ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಪಡಿತರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ಎಥಾನಸೌಧದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೆ.ಜಿ. ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರೆ ಸಾಕೇ? ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ಪಡಿತರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ? ರೈತನ ಮನೆಗೆ ನುಗ್ಗಿ ಪೋಲೀಸರ ಬೆಂಬಲ ಪಡೆದು ಅವನು ಬೆಳೆದ ಕಾಳು ಕಡ್ಡಿಗಳನ್ನು ವಸೂಲ್ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪರಿವೆ ಬೇಡವೇ? ಅದನ್ನು ಯಾರಿಗೆ ಹಂಚಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಪರಿವೆ ಬೇಡವೆ? ಅವನು ರಾಗಿ ಮುಂತಾದ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆದುದನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ರೈತನು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವುದು ತಪ್ಪೆ! ಇದನ್ನೆರ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ವಿಟ್ಠಲದಾಸ ಶೆಟ್ಟರ ಭಾಷಣ ನೋಡಿದರೆ, ಅಲ್ಲೊಂದು ಹೇಳುವುದು, ಇಲ್ಲೊಂದು ಹೇಳುವುದು. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ನಾಲಗೆಯನ್ನು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ತಿರುಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆ ನಾಲಗೆ ಎಲುಬು ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಹೇಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ತಿರುಗಿಸಬಹುದು. ಯಾವುದಾದರೂ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದರೆ, ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರ ಹೇಳಿದಂತೆ ನಡೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಇನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಪುನರ್ಘಟನೆ ಆದಮೇಲೆ ಕೇಡರ್‌ಗಳನ್ನೆರ್ಲಾ ಸಮನ್ವಯ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದು, ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದು, ನೌಕರರಲ್ಲಿ ಅಸಮಾಧಾನ, ಅತೃಪ್ತಿ ಉಂಟಾಗಿರುವುದು ಮತ್ತು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಹಸ್ರಾರು ರಿಟ್ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಆದಿಯಾಗಿ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಮೇಲೆ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟು ಪೊಳ್ಳು ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಬಹಳ ಜನ ನೌಕರರು ನಿವೃತ್ತರಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ನಿವೃತ್ತರಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಪೆನ್‌ಷನ್ ಆಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಸ್ಥಾನ ಮಾನಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯತೆಯೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ಅಸಮಾಧಾನದ ಮೂಲ ಕಿಡಿ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ. ಮುಂಬೈ ಕರ್ನಾಟಕ, ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ, ಕೊಡಗು, ಮದ್ರಾಸಿನ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಹಳೇ ಮೈಸೂರಿನ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಇವೆಲ್ಲ ಸೇರಿ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಸಮಾನವಾದ ಸಂಬಳ ಶ್ರೇಣಿಗಳು, ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಣ ಮಾಡುವ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಕೆಲಸದ ಕಡೆ ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದು ಬಹಳ ವ್ಯಥೆಪಡತಕ್ಕ ವಿಷಯ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

1-30 P.M.

ರಾಜ್ಯಗಳ ಪುನರ್ಘಟನೆಯಾದ ನಂತರ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಸಂಘಟಿತವಾದಂಥ ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕವಾದಂಥ, ರಾಜ್ಯಾಂಗಬದ್ಧವಾದಂಥ ಹೋರಾಟವನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ನಾನ್ ಗೆಜೆಟೆಡ್ ನೌಕರರುಗಳು ಮಾಡಿ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ, ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರಲ್ಲಿಯೂ ಆ ಅಮ್ಮನ ಹೆಸರು ಹೇಳಬೇಕು. ಶ್ರೀಮತಿ ಮೇರಿ ದೇವಾಸಿಯಾ ಅವರು ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನೀವು ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟರು ಎಂದು ತಿಳಿದಿರೋ ಏನೆಂದು ತಿಳಿದಿರಿ ಎಂದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ಅಮ್ಮನನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ ಒಬ್ಬಳು ಸ್ತ್ರೀ, ಮಹಿಳೆ, ಇಡೀ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಡುಗಿಸತಕ್ಕ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ಲಕ್ಷ ಲಕ್ಷ ಜನ ಈ ರಾಜ್ಯದ ನಾಲ್ಕು ಮತ್ತು ಮೂರನೇ ದರ್ಜೆ ನೌಕರರುಗಳ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡು

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ)

ವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿ ಬಹಳ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಕಷ್ಟಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ನಷ್ಟಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥ ನಹಕಾರ್ಯರು ಜನ ನಾಯಕರು ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥವರಿಗೆ ಇಂಥ ಒಂದು ಚಾರಿತ್ರಿಕ ವಾದ ಹೋರಾಟದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಐದೈದು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವರ್ಷದ ಯುಗಾದಿಯ ಕೊಡುಗೆ ಯಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಂಥ ಸರ್ಕಾರ ಬಡ ನಾಯಕರ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಮಣಿದು ಹೈಕೋರ್ಟ್ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶ ರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ತುಕೋಳ್ ಅವರ ಏಕಸದಸ್ಯ ಆಯೋಗವನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡುವಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೋದದ್ದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷದ ವಿಷಯ.

1956-57 ರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಪುನರ್ಘಟನೆಯಾಯಿತು. 1955 ರಲ್ಲಿ ಮ್ಯಾನ್ಸ್‌ಕರೆನ್‌ಹಾಸ್ ಆಯೋಗ ರಚನೆಯಾಯಿತು. ಅವರು ಅವರು ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. 1956 ರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಗಳದ್ದೇ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿತು. ಅವರು ಕೊಟ್ಟ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆಗಲೂ ಅಸಮಾಧಾನ, ಅತೃಪ್ತಿ ಏರುತ್ತಿರುವಾಗ, ಬೆಲೆಗಳು ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಏರುತ್ತ ಬಂದುದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು 'ಹೋರ್ಡ್ ದಿ ಪೈಸ್ ಲೈನ್' ಎಂದು ಪೇಲನ ಇದಕ್ಕೆ ನೇಣು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಪೈಸ್ ಲೈನ್ ಮೇಲೆ ಹೋದಂತೆ ಅದನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ 'ಹೋರ್ ದಿ ಪೈಸ್ ಲೈನ್' ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಶುರುವಾಗಿ ಅಂತರಿಕ್ಷಕ್ಕೆ ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಮತ್ತು ಇತರ ರಾಜ್ಯ ಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಮೇಲೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಶುರುವಾಯಿತು. ಪೈಸ್ ಲೈನ್ ಹೋರ್ಡ್ ಮಾಡು ವುದಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ, ಯಾವ ಅವಶ್ಯಕ ವಸ್ತುವನ್ನೂ ನ್ಯಾಯ ಬೆಲೆಗೆ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ವಿಮಾನದಲ್ಲಿ ಹೋಗುವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಮೆ ಇಲ್ಲ. ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕಳ್ಳ ನೋಟು ಹಣವಿದೆ, ಅನೇಕ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಇನ್‌ಕಂ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಬರುವುದಿದೆ, ಕಳ್ಳ ವ್ಯಾಪಾರ, ಸಟ್ಟಾ, ಜೂಜು, ಷೇರು ಮಾರ್ಕೆಟ್, ಕುದುರೆ ಜೂಜು, ಇವು ನಿರಾಂತಕವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಗಳೂ ರಾಟರಿ ಶುರು ಮಾಡಿವೆ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವೂ ರಾಟರಿ ಶುರು ಮಾಡಿದೆ. ರಾಟರಿಯಿಂದ ದುಡ್ಡು ಬರುತ್ತದೆ.....

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಮ್ಮ ಶೆಟ್ಟಿ (ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನ ಹಳ್ಳಿ).—ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕಳ್ಳ ನೋಟುಗಳಿರುವಾಗ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು...

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ.—ಇಲ್ಲ ಮೂರು ಸಾವಿರ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ, ನಾಲು ಸಾವಿರ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕಳ್ಳ ನೋಟುಗಳಿವೆ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದೆ. ಅದನ್ನು ಶ್ರೀ ಮೊರಾರ್ಜಿ ಅವರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಮನೆ ಬಾಡಿಗೆ ಏರುತ್ತಿದೆ, ಸ್ಟೆಟು ಬೆಲೆ ಏರುತ್ತಿದೆ, ಎಲ್ಲವೂ ತಲೆಕೆಳಗಾಗುತ್ತಿದೆ, ಎಲ್ಲ ವಸ್ತುಗಳ ಬೆಲೆಯೂ ತಲೆಕೆಳಗಾಗುತ್ತಿದೆ. ಬಡ್ಡಿಯು ಹಣ, ಸೈಕ್ಯುರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಂದ ಹಣ, ಷೇರು ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಿಂದ ಬಂದ ಹಣ ಮುಂತಾದವು ಗಳಿಂದ ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕುಸಿದು ಬಿದ್ದಿದೆ. ಇಂದು ಇಂಥ ಒಂದು ಕೆಟ್ಟ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಸರಕಾರದವರು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಿನ ಕಷ್ಟಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಯೋಗ ನೇಮಕವಾಯಿತು. ಅದ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ, ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ವರದಿ, ಅದನ್ನು ನಾನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಓದಿಲ್ಲ ನಾನು ಅನ್ಯತ್ರೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಚರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಓದಿದೆ. ಶ್ರೀ ಹನುಮಂತಪ್ಪನವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಅನುಭವಸ್ಥರು, ಅವರನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗ. ಬೇಕು, ಅವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ವೇತನ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವೊಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಲಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಬುಡವನ್ನು ಭದ್ರ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದೊಂದು ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿನ ಲೋಪ. ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದವರು ನಾನ್ ಗೆಜೆಟೆಡ್ ನೌಕರರು, 12-13-15 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳವಿರುವವರು. ಅವರು ತಮ್ಮ ನಾನಾ ತಾಪತ್ರಯಗಳಿಗಾಗಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ತೀರಿಸಲಾರದೆ ಸಂಬಳ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಆ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಸಂಬಳಗಳೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೂರು ತಿಂಗಳಾದರೂ ಡಿವಿಜನ್ ಕಮಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾಗದ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲವಾಗ ಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇಂಥವರಿಗೆ, ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ, ದೊಡ್ಡ

ನೌಕರರಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಸಂಬಳ, ತಟ್ಟಿಭತ್ಯ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ಕೊಡಲು ಆಯೋಗ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದೆ. ಈಗ ಸರಕಾರದವರು 500 ರೂಪಾಯಿಗಳೊಳಗೆ ಸಂಬಳ ಇರುವವರಿಗೆ ಬಾಂಡು ಕೊಡಬಹುದು—ಅದನ್ನು ಜೇನುತುಪ್ಪ ಹಾಕಿ ನೆಕ್ಕಬಹುದು—ಬಾಂಡಿನ ಹಣ 1990 ಕ್ಕೆ ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ನೌಕರರು ಏನಾದರೂ ಹಣ ದೊರೆಯಬಹುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ ಸಾಲ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಅವರೇನು ಮಾಡಬೇಕು? ಕೈಬಾಂಡು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನು ಮಾರವಾಡಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳಾದರೂ ದೊರೆಯುತ್ತದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ ಅದರಿಂದ ಸಾಲವನ್ನು ತೀರಿಸಿ ತಮ್ಮ ಮರ್ಯಾದೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದವರೆಗೆ ಈಗ ದೊರೆತಿರುವ ಕೊಡಿಗೆಯಾದರೂ ಏನು? ಆಯೋಗ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಕೊಡಿಗೆ ಸಣ್ಣ ನೌಕರರಿಗೆ ಹುಣ್ಣಿನಮೇಲೆ ಬರೆ ಎಳೆದಂತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳದೆ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕು, ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಣ ಮಾಡಿ ಮತ್ತೆ ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶಿಸಬೇಕು. ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳು ಇವೆ. ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಎಂದರೆ ಲೋಕರ್ ಬಾಡೀಸ್, ಸಹಾಯ ಪೋಷಿತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಗ್ರಾಂಟ್ ಇನ್‌ಏಡ್ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಬಹಳ ನ್ಯೂರಿಯಸ್ ಆಗಿ ವ್ಯಾಪಾರದಂತೆ ಶಾಲೆ ನಡೆಸುವುದು, ವ್ಯಾಪಾರದಂತೆ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಕೊಡುವುದು, ಒಬ್ಬ ಸ್ನೇಹಿತ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಕೊಟ್ಟನಂತೆ ಮೆಹರಾನ್ ಟೀಚರ್ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜ್ ಅಂತ, ಅವನೊಬ್ಬ ಕಳ್ಳ, ಅಂಥವರಿಗೆ ಬಹಳ ಸೌಲಭ್ಯ ಈ ವಿದ್ಯಾ ಇರಾಜೆಯಲ್ಲಿ. ಗ್ರಾಂಟ್, ಗ್ರಾಂಟ್, ಅಂತ ಹೇಳಿ ಅದರಲ್ಲೆ ನಮಪಾಲು. ಒಬ್ಬಳು ಅಮ್ಮ ಡಿ.ಇ.ಓ., ಅವಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲೇ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಆ ಕಾಲೇಜು ನಡೆಯುವುದು. ಇಂತಹ ಹುತ್ತದಲ್ಲೇ ಹುತ್ತ ಬಹಳ ಇವೆ. ಹಾವನ್ನು ಕೊಲ್ಲದೇ ಹುತ್ತವನ್ನು ಬಿಡುವುದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಬಿಡಿದರೂ ಅಷ್ಟೆ, ನಾವು ಬಿಡಿದರೂ ಅಷ್ಟೆ. ಹುತ್ತವನ್ನು ಹೊಡೆದರೆ ಹಾವು ಸಾಯುವುದಿಲ್ಲ, ಆ ಮಾತನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಂಕರಗೌಡರು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಣ್ಣು ತೆರೆದು ನೋಡಬೇಕು, ಇದರಲ್ಲಿ ಶಾಲೆ ನಡೆಸಿ ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರು ಎಷ್ಟು, ಬರೀ ಬೋರ್ಡ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರು ಎಷ್ಟು! ಬಡ ಬೋರೇಗೌಡನ ಬೊಕ್ಕಸವನ್ನು ಈ ರೀತಿ ಲೂಟಿ ಹೊಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ನೂರಾರು ಬಾಗಿಲುಗಳನ್ನು ತೆರೆದು ಇಟ್ಟಿರುವುದು ಅರ್ಥ ಕಷೇರಿಯ ಸ್ಥಿತಿಯಾದರೆ ಈ ದೇಶದ ಗತಿ ಏನಾಗುತ್ತದೆ? ಒಂದು ಪೀಳಿಗೆ ನಿರರ್ಥಕವಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಪೀಳಿಗೆ ಎಂದರೆ 30 ವರ್ಷ. ನಮ್ಮ ಪೀಳಿಗೆಯಂತೂ ಮಣ್ಣು ತಿಂದು ಹೋಯಿತು ನಮಗೆ ಇನ್ನು ಉಮೇದು ಇಲ್ಲ. ಈ ರಾಷ್ಟ್ರ ಪುನರ್ಘಟನೆ ಮಾಡ್ತೇವೆ, ತರ ಎತ್ತಿ ಓಡಾಡುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಬಡಬಗ್ಗರ ತುತ್ತಿನ ಚೀಲವನ್ನು ತುಂಬುತ್ತೇವೆ ಎಂಬ ಉಮೇದು ನನಗಂತೂ ಇವತ್ತು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಪೀಳಿಗೆ ನಷ್ಟವಾಯಿತು ಅನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಇವತ್ತು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ತಾವು ಹೇಳಬಹುದು, ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ಹೇಳಬಹುದು ಬಹಳ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಬಹಳ ಮಾಡುವುದು ಇದೆ ಎಂದು, ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಮಾತು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಸತ್ತವರ ಲೆಕ್ಕ, ನಿಟ್ಟುಸಿರಿನ ಲೆಕ್ಕ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಈ ಲೆಕ್ಕದಿಂದ ಇವತ್ತು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಈ 20 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕಣ್ಣೀರಿನ ಕೋಡಿ ಹರಿದಿರಬಹುದು, ಎಷ್ಟು ಜನ ನಿಟ್ಟುಸಿರು ಬಿಟ್ಟು ಸತ್ತಿರಬಹುದು ಎಂದು. ಈ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಫಲಾಫಲಗಳು ನಮಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ, ಸ್ಮಶಾನಗಳು ನಮಗೆ ಕಾಣುತ್ತವೆ, ನೀವು ಎಷ್ಟು ಜನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಈ 20 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಜೀವಂತ ಹೂಳಿದ್ದೀರಿ ಅನ್ನುವುದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಕಟುವಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಈ ತುಕೋಳ್ ಕಮಿಷನ್ ಆಯೋಗದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ವೇತನ ಪಡೆಯುತಕ್ಕವರಿಗೂ ಕೂಡ ತಟ್ಟಿಭತ್ಯ, ಮೆಡಿಕಲ್ ಏಡ್ ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದದ್ದು. ಇನ್ನು ಡೆಪ್ಯೂಟೇಷನ್ ಭತ್ಯ, ಪ್ರೊಫೆಷನಲ್ ಪೆನ್‌ಷನ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಭತ್ಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಮಿಷನ್‌ಗೆ ನೀವು ಕೊಟ್ಟ ಕೆಲಸ ದಕ್ಷತೆ ಹೆಚ್ಚಬೇಕು, ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಸೌಕರ್ಯ ದೊರೆಯಬೇಕು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಶಿಫಾರಸು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ದಕ್ಷತೆ ಮಾಯವಾಗಿ ತುಂಬಿ ತುಂದು ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ಅದಕ್ಷತೆ ಇದು ಆಗಿದೆ. ನಾವು ಕೂಲಿಗಾರರು, ಕೂಲಿಗಾರರಾಗಿ ಇವತ್ತು ದುಡಿಯುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಸ್ವತಂತ್ರ ರಾಜ್ಯದ, ರಾಷ್ಟ್ರದ ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೈ ಅರ್ಥಾಡುವುದೇ ಇಲ್ಲ, ಹೆಚ್ಚು ಸಂಬಳ, ಹೆಚ್ಚು ಸಂಬಳ, ಕಡಿಮೆ ಕೆಲಸ. ಕಡಿಮೆ ಸಂಬಳ, ಕಡಿಮೆ ಸಂಬಳ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸ, ಕಷ್ಟದ ಕೆಲಸ, ಕಾಲದ ಮಿತಿ ಇಲ್ಲ, ಕೆಲಸದ ಮಿತಿ ಇಲ್ಲ, ಅವನು ಕಂಬ ನುತ್ತುತ್ತಲೇ ಇರಬೇಕು, ಸಾಹೇಬರು ಬರಬಹುದು, ಬರದೇ ಇರಬಹುದು. 'ನಿಮ್ಮ ಸಾಹೇಬರು ಯಾವಾಗ ಬರುತ್ತಾರಪ್ಪಾ' 'ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಸಾರ್'. ಸಾಹೇಬರು ಯಾವಾಗ ಬರುತ್ತಾರೆಂಬವನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಹಿರಿಯಕ್ಕನ ಚಾಳಿ ಮನೆಮಂದಿ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ)

ಗೆರ್ನಾ, ಇಷ್ಟೊಂದು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದ್ದೀರಿ, ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯವರಿಗೆ ಹೇಳಿ, ನಿಮ್ಮ ಪತ್ನಿಯವರು ಇದ್ದರೆ ಅವ್ರಿಗೆ ಹೇಳಿ, ನಾನು ಹೀಗೆ ಇಂತಹ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಿರುತ್ತೇನೆ, ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಊಟಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೇನೆ, ಅಥವಾ ಊಟಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು. ನಿಮಗೆ ಪಿ.ಎ. ಅಂತ ಇದ್ದಾರೆ ಅವನ ಹತ್ತಿರ ಬರೆಸಿ, ನಿಮ್ಮ ದಿನಚರಿ ಕೊಡಿ, ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಬರುತ್ತೇನೆ, ಒಂದು ಗಂಟೆಗೆ ಯಾರಾದರೂ ಬಂದರೆ ಕಾದು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ ಅಂತ ಹೇಳಿ. ಇಂತಹ ಪದ್ಧತಿ ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಟ್‌ನಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ, ಮನೆಯಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಟೂರ್. ಇದೂ ಕೂಡ ಹಿರಿಯಕ್ಕನ ಚಾಳಿ ಮನೆಮಂದಿಗೆರ್ನಾ. ಯಾವಾಗ ಯಜಮಾನ ನಿಂತು ಉಚ್ಚೆ ಹೊಯ್ಯುತ್ತಾನೆ, ಜವಾನ ಓಡಾಡುತ್ತಾ ಉಚ್ಚೆ ಹುಯ್ಯುತ್ತಾನೆ, ನೀವು ಮೊದಲು ಮರ್ಯಾದೆ ಮಿತಿಯನ್ನು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ, ನಿಮ್ಮ ಮೇರೆ ಗುರುತರವಾದ ಹೊಣೆ ಇದೆ, ನೀವು ಕೇವಲ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಲ್ಲ, ರಾಜ್ಯದ ಮಂತ್ರಿಗಳು. ನಮ್ಮಂಥವರು ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ನಿಮ್ಮ ತಲೆಗಳು ನೆಟ್ಟಗೆ ಇರಲಿ, ಪ್ರಜ್ಞೆಯ ನೆಲೆಯಿಂತಿರಲಿ. ಇದು ಇಂದು ಬಂದು ನಾಳೆ ಎದ್ದು ಹೋಗುವ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ, ಇದು ಶಾಶ್ವತ ಎಂದು ತಿಳಿಯಬೇಡಿ, ನಾಡಿದ್ದು ನಿಮ್ಮ ಜವಾನನೇ ನಿಮಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಬೆಳ್ಳಿಕೋಲು, ಡವಾಲಿ ಹಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ನಡೆದು ಹೋದವರು ಇವತ್ತು ಸೈಕಲ್ ನೂಕಿಕೊಂಡು ಓಡಾಡುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ಭ್ರಮೆ ಬೇಡ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ, ನೀವು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಿ, ನೀವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ದೊಡ್ಡಮೇಟಿಯಂಥವರು, ಆರೋಗ್ಯ ಇಲ್ಲದವರು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿರಲಿ. (ನಗು !) ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನದೇನೂ ದೂರು ಇಲ್ಲ. ಅವರ ಖಾತೆ ಅದಕ್ಷತೆಯಿಂದಲೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿ. ಇವತ್ತು ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಪೊಲೀಟಿಕಲ್ ಪೆನ್‌ಷನ್ ಅಂತ ಮಾಡಿದ್ದೀರಲ್ಲಾ ಅದರ ಸಲುವಾಗಿ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಬರುತ್ತಾರೆ, ಅದನ್ನು ನೀವು ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜೆ. ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ (ಸಣ್ಣನೀರಾವರಿ ಶಾಖೆಯ ರಾಜ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು). —ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಕಳುಹಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ನಾನು ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಜವಾನರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ, ನನಗೆ ನಾನೇ ಜವಾನ, ನನಗೆ ನಾನೇ ಮಂತ್ರಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಈ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಹೊತ್ತು ಓಡಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ಟಿಲಿಫೋನ್ ಇಲ್ಲ, ನನಗೆ ಒಬ್ಬ ಸ್ಟೆನೋಟೈಪಿಸ್ಟ್ ಇಲ್ಲ, ಪತ್ರ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ಅಂತಹ ಒಂದು ಸೌಕರ್ಯವನ್ನೇನೂ ನೀವು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ತುಕೊಳ್ಳಾ ಕಮಿಷನ್‌ನವರೂ ಕೂಡ ಅಂತಹ ಶಿಫಾರಸನ್ನೇನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಎಂ. ಎಲ್. ಎ.ಗೂ ಅವನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಫೀಸು ಇರಬೇಕು. ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೂಮು ಇರಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಕ್ಲಾರ್ಕೂನ ಇರಬೇಕು, ಅವನಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಲ್ಲಾ ಮರ್ಯಾದೆ ಇರಬೇಕು. ಅವನು ಒಬ್ಬ ಸೌಕರನನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಕೆಲಸ ಏಕೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ದರಖಾಸ್ತು ಏಕೆ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಜಾಗ ಇರಬೇಕು. ಈಗ ಅವನಿಗೆ ಜಾಗ ಎಲ್ಲಿದೆ ? ರುಜು ಹಾಕು ಸಂಬಳ ತೊಗೋ—ನಾನು ಡಿ. ಡಿ. ಪಿ. ಐ. ಆಫೀಸಿಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ನನ್ನ ಕ್ರಮವೇ ಬೇರೆ, 5 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸತಕ್ಕ ಒಬ್ಬ ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ಅಥವಾ ಎಂ. ಎಲ್. ಸಿಗೆ. ಬಂದ ಕಾಗದಗಳನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆ ಇಟ್ಟು ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಒಬ್ಬ ಕಾರಕೂನನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಅವನು ಏನು ದೇಶ ಸೇವೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ? ನಾವೇನು ಶ್ರೀಮಂತರೇ ? ನಮಗೆ ಏನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇರುತ್ತಾರೆಯೇ ? ನಮ್ಮ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನಾವೇ ನಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಸವಾಚಾರವನ್ನು ಪ್ರೆಸ್‌ನವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರಿ ದಂತಹ ದೈತ್ಯಯಂತ್ರವನ್ನು ನಮ್ಮಂಥ ಬಡಪಾಯಿಗಳು ಎದುರಿಸಬೇಕೆಂದರೆ ಸುಲಭಸಾಧ್ಯವಾದಂತಹ ಕೆಲಸವಲ್ಲ. ಆದಕ್ಕೇ ಶ್ರೀ ದೊಡ್ಡಮೇಟಿಯವರಿಗೆ ಏನಂತಿಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ನಿಮ್ಮ ನಸೆ ನುಡಿ ಏನಿದೆ, ನೀವು ನುಡಿದಿದಂತೆ ನಡೆಯಿರಿ, ನಡೆದಂತೆ ನುಡಿಯಿರಿ. ಗಾಂಧಿ ಶತಾಬ್ದಿಯ ವರ್ಷ ಇದು, ನತ್ಯ ಹೇಳುವುದನ್ನು, ನತ್ಯ ಆಚರಿಸುವುದನ್ನು ಕಷ್ಟವಾದರೂ ಪರಿಪಾಲನ ಮಾಡಬೇಕು. ಕಾನೂನು ಇರಬಹುದು, ನ್ಯಾಯ ಇರಬಹುದು. ಮನಸ್ಸು ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗ ಇದೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಿಮಗೆ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯನ್ನು ತೊಲಗಿಸಬೇಕು, ಬಡತನವನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು, ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು, ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಈ ಮನಸ್ಸು ಇದ್ದರೆ, ಹೃದಯ ಇದ್ದರೆ ಸಾವಿರಾರು ಮಾರ್ಗಗಳು ಇವೆ. ಮಾರ್ಗ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಡಿ. ಮುಂಬೈ ಕಲ್ಕತ್ತ ನುತ್ತುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ. ಆ ಮದ್ರಾಸಿಕಡೆ

ಜನರು ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನೇ ಬಡಿದುಕೊಂಡು ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ಅಂದರೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನೆ ತುಲ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಬಡಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಹೊಟ್ಟೆ ಬಡಿದುಕೊಂಡು ಜೀವನ ಮಾಡುವುದನ್ನೆ ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನಾಗಿ—ಜಗದ್ವ್ಯಾಪಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಡಿರಿ. ಸರ್ಕಾರಗಳೇ ಹೀಗೆ ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ಬಡಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಜೀವನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟರೆ ಆಗ ಆ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರು ಬದುಕಿದ್ದರೂ ಸತ್ತಂತೆಯೇ. ನಾವು ಎಷ್ಟೇ ಬಡವರಾಗಿರಲಿ, ದರಿದ್ರರಾಗಿರಲಿ, ಎಷ್ಟೇ ಉಪವಾಸ ಮಾಡಲಿ ಮರ್ಯಾದೆಯುಳ್ಳ ಜನರು, ಮಾನಕ್ಕೆ ಹೆದರತಕ್ಕ ತಂಪೆ ತಾಯಿಗಳು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉಪವಾಸವಿರುವುದನ್ನು ಪಕ್ಕದ ಮನೆಯವರಿಗೆ ಹೇಳಬೇಡಿ ಎಂದು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಅನೇಕರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರ; ಹಾಗೂ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತುಕ್ಕೋಳ್ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಏನನ್ನೂ ಹೇಳದೆ ಇದ್ದಾಗ್ಗೂ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆಯು ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಆಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ, ಅವು ಸರಾಗವಾಗಿ ನಡೆಯುಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಚಂಪಾಬಾಯಿ ಅವರಿಗೂ ಒಂದು ಆಫೀಸು ಬೇಕು; ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಬೇಕು ನಿಸ್ಪೃಹತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕ ಜನರು ಬೇಕು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ, ಜನರು ಬೇಕು, ಜನರಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಶ್ರೀ ಕೃಪರಾನಿಯವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು—ಆರು ಜನರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಕಡೆ ಮೂರು ಜನರಿದ್ದರೂ ಆ ಕೆಲಸ ಕೆಡುತ್ತದೆ; ಮೂರು ಜನರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಕಡೆ ಆರು ಜನರಿದ್ದರೆ ಆಗಲೂ ಆ ಕೆಲಸ ಕೆಡುತ್ತದೆ ಎಂದು. ಅದೇ ರೋಹಿಯಾ ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೂವನ್ನು ಕಟ್ಟ ತಕ್ಕವನು ಒಬ್ಬನಾದರೆ ಅದರ ಉಸ್ತುವಾರಿಯನ್ನು ನೋಡತಕ್ಕವರು ಏಳು ಜನರು. ಹೀಗೆ ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈ ಮೇಸ್ತ್ರಿಗಳ ಆಡಳಿತ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ; ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆಡಿಗೆ ಮಾಡತಕ್ಕವಳು ಒಬ್ಬಳಾದರೆ ಹದ ಹೇಳತಕ್ಕವರು ಆರು ಜನರು. ಆದಾಗ್ಗೂ ಆ ಆಡಿಗೆಯನ್ನು ಊಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಆ ಅಮೇರಿಕಾ ಹಾಗೂ ಆ ರಷ್ಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಲಯೋಣ. ಆದರೆ ನಮಗೆ ಇಂದು ಉತ್ತಮವಾದ ದಕ್ಷತೆಯುಳ್ಳ ಆಡಳಿತ ಬೇಕು. ಈ ದಿವಸ ನಾವು ಯಾವ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಕಛೇರಿಗೇ ಹೋಗಲಿ—ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಒಬ್ಬ ತಾಶೀರ್ದಾರ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಒಬ್ಬ ಬೋರೇಗೌಡನಿಗೆ ತಾನದ್ದು ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ಬನ್ನಿ ಗೌಡರೇ; ತಾವೇಕೆ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ, ತಮಗೇನು ಕೆಲಸವಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಾದರೂ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಉಂಟೆಂಬುದನ್ನು ತಾವುಗಳು ಎಲ್ಲಾದರೂ ಕೇಳಿದ್ದೀರಾ? ಹಾಗೆ ಕೇಳಿದ್ದರೆ ನನಗೆ ಆ ನಿದರ್ಶನ ತೋರಿಸಿ! ಆ ಬಡಬೋರೆಗೌಡ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕಂದಾಯ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಆತನಿಗೆ ಮಾರ್ಯಾದೆಯಿಲ್ಲ; ಆತನನ್ನು ಒಂಟುಕಾಲಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಜವಾನನಿಂದ ಹೊರಗಡೆ ದಬ್ಬಿಸಿ, ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಏನು ಹೇಳಬೇಕು! ಅದೇನು ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯೋ? ದೌರ್ಜನ್ಯವೋ? ಇಷ್ಟು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ದೇಶವನ್ನು ಎಡಬಿಡದಂತೆ ನುತ್ತುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಆ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಕಛೇರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ನೋಡಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಇವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಟಿ.ಬಿ.ಯಲ್ಲಿ ಇವರು ತಂಗಿ ಅಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಇವರು ಆ ತಾಶೀರ್ದಾರ, ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಮತ್ತು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಬೀರ್, ಬ್ರಾಂಡಿ, ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ, ಕೋಳಿ ಬಾತ್ ತಿನ್ನುತ್ತಾರೆ, ಚಿಕನ್ ಬಾತ್ ತಿನ್ನುತ್ತಾರೆ; ಇವರು ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ತಿನ್ನಲಿ ಯಾವ ಭೋಗ ವಿರಾನಗಳನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಪೂರೈಸಿಕೊಳ್ಳಿಲಿ. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಇವರು ಆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್, ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಮತ್ತು ತಾಶೀರ್ದಾರರ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಇವರು ತಮ್ಮ ಭೋಗವಿರಾನಗಳನ್ನು ಆಗವಾಡಿಕೊಂಡು ಮತ್ತೆ ತಮ್ಮ ಮಾಮೂಲು ಭತ್ಯೆಯನ್ನು ಇವರು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ದೇಶ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬರುವುದು ಯಾವಾಗ? ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣೀರಿಡುವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಹನಿ ನೀರಿಲ್ಲ. ನಾವು ಈ ಅಹವಾಲನ್ನೆರ್ಲಾ ಯಾರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲಿ? ನಾವು ನಮ್ಮ ಅಹವಾಲನ್ನು ಗೋಡೆಗೆ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೇ? ಕಲ್ಲಿಗೆ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೇ? ಯಾರಿಗೆ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು! ನಮ್ಮದು ಬಡತನದ ದೇಶ; ಇದರ ಪುನರ್ನಿರ್ಮಾನವಾಗಬೇಕು. ಜನರು ಹೊಟ್ಟೆ ಬಟ್ಟೆಗಿಲ್ಲದೆ ನರಳುತ್ತಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡಮೇಟಿಯವರೂ—ನಾನೂ ಹೀಗೆ ರೋರೋಪಿಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಮೆರೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ದೇಶದ ನಿರ್ಗತಿಕ ಜನರನ್ನು ದೇವರೇ ಕಾಪಾಡಬೇಕು. ನಾನು ಏತಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ಅವರು ನನಗೆ ದೊಡ್ಡ ಆಪ್ತ ಸ್ನೇಹಿತರು. ಆದರೆ ನಾನು ಯಾರನ್ನೂ ಮೂದಲಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ದೊಡ್ಡಮೇಟಿಯವರು ನಾನು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ತಪ್ಪಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಅವರನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಒಂದು ಔಚಿತ್ಯವಿದೆ.

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ)

ಇನ್ನು ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಮತ್ತು ಪಿ. ಎಸ್. ಸಿ. ಇವುಗಳ ವಿಚಾರವನ್ನೂ ಈ ಆಯೋಗದವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರ ಬಹಳ ಮುಂದುವರಿದುದಾಗಿದೆ. ಆ ಗಜೇಂದ್ರಗಡ್ಕರ್ ಆಯೋಗದವರು ನೌಕರರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಆ ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಅವರ ಸಂಬಳದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅವರ ವೇತನದಲ್ಲಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರವೇನಿದೆ ಅದು ಈ ದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಘಾಬರಿಗೊಳಿಸತಕ್ಕ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ನೌಕರರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಸಂಬಳವನ್ನು ಆ ಅಮೇರಿಕಾಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಇದು ಬಹಳ ಕಡಮೆ ಎಂತಲೇ ಹೇಳಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಚಪ್ರಾಸಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಂಬಳವನ್ನು ನಾವಿಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಜೀವನದ ಮಟ್ಟ ಮೂರಾಣೆಯದು. ತುಕ್ಕೋಳ್ ಆಯೋಗದವರು ಇದ್ದ 108 ಸಂಬಳದ ಶ್ರೇಣಿಗಳನ್ನು 27ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದ ವಿಚಾರ. ಇದು ಆ ಗಜೇಂದ್ರಗಡ್ಕರ್ ಆಯೋಗಕ್ಕಿಂತಲೂ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಗತಿದಾಯಕವಾದುದಾಗಿದೆ ಆದರೆ ನಾನು ಇದನ್ನು ಇನ್ನೂ 10ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳತಕ್ಕವನು. ಒಂದಕ್ಕೆ ಹತ್ತರ ದಾಮಾಷದಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಜನರ ಆದಾಯವಿರಬೇಕು. ಕನಿಷ್ಠ ಆದಾಯ ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಗಳಿದ್ದರೆ ಗರಿಷ್ಠ ಆದಾಯ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇರಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಪೆಚ್ಚ 1,500 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರಬಾರದು. ಇದು ಬಡತನದದ ದೇಶ, ಬಡವರು ಇರತಕ್ಕ ದೇಶ; ಮೂರಾಣೆ ಸಂಪಾದನೆಯ ಜನರಿರತಕ್ಕ ದೇಶ; ಆದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಅಪ್ಪು ಜಾಸ್ತಿ ಖರ್ಚುಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಾದ್ದಲ್ಲ; ಉಚಿತವಾದು ದಲ್ಲ. ಇದೇ ವಿಚಾರವನ್ನು ಒಂದಾವರ್ತಿ ಮೊರಾರ್ಜಿಯವರೊಡನೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದ ಲೋಹಿಯ ಅವರು ಮುಳ್ಳೆ ಆಕಾಲ ಮರಣಕ್ಕೆ ಅವರು ತುತ್ತಾದರು. ಈ ಹಿಂದೆ ಇಲ್ಲೇ ಒಂದು ಎಕಾನಮಿ ಮೆಜರ್ಸ್ ಕಮಿಟಿ ಎಂದು ಎ. ಡಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾಯರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ಖರ್ಚಿನ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಶಿಫಾರ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಗೊ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ಪೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಹಣ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಉಬ್ಬು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಬಹುದು, ಹಣ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಅವರು ತಮ್ಮ ಸ್ನೇ—ಇತ್ಯಾದಿ ಭೋಗವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದು. ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಧವಾದ ಭೋಗವಿರಾನ ವೈಭವದ ಜೀವನ ಇವರು ನಡೆಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಪೆಚ್ಚಗಳಿಗೂ ಆ 1,500 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಸಾಲುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮಲ್ಲರತಕ್ಕ ಆ ಅಧಿಕಾರಿ ಗಳಿಗೆ ಆಗಲೀ ಅಥವಾ ಆ ತಾತಾ—ಬಿರ್ಲಾಗಳಿಗೇ ಆಗಲೀ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಏನೇ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದರೂ ಅವರಿಗೆ 1,500 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಸಾಕು. ಸ್ವಂತವಾಗಿ ವಿಮಾನದಲ್ಲಿ ಓಡಾಡುವುದು, ಸ್ವಂತವಾಗಿ ಸೆಲೂನ್‌ಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದು, ಒಂದೇ ದಿವಸಕ್ಕೆ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುವುದು —ಇಂತಹ ಆಡಂಬರವಾದ ಜೀವನವನ್ನು ನಾವು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಕ್ಯಬಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಿರುದ್ಯೋಗದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ಜನಗಳನ್ನು ಮೇಲೆ ಎತ್ತುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಚತುರ್ಥ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಜೀವನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾವೇರಿ ಮತ್ತು ಗೋದಾವರಿ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರರಿಗೆ ಸಂಬಳಸಾರಿಗೆಗಳನ್ನು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪೆಚ್ಚದ ಮೇಲೆ ಮಿತಿಯನ್ನು ಹಾಕುವಂಥ ಕೆಲಸದ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಕೂತು ಸೇರಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ವಿಧಾನವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚು ಭಾಗವನ್ನು ಹೊರಗಿನಿಂದ ತಂದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಆದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಿಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

2-00 P.M.

ಜೀವನಪೆಚ್ಚ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಏರುತ್ತಿದೆ. ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯವನ್ನು ಸಂಬಳದಲ್ಲಿ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ವಿಲೀನ ಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದರಿಂದ ತುಂಬಾ ಅಪಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ 18 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸೈನಿಕನಿದ್ದ. ಇವತ್ತು ಅದು 180 ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗಿದೆ. ನಾಯಿ ಬಾಲ ಅರ್ಥಾಡಿಸುವ ವಿಧಾನವಲ್ಲ, ಬಾಲ ನಾಯಿಯನ್ನು ಅರ್ಥಾಡಿಸುವ ವಿಧಾನ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿದೆ ಹೇಗೆಂದರೆ, ವೇತನ 15 ರೂಪಾಯಿಗಳಿದ್ದರೆ, ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯ

75 ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಅದ್ದರಿಂದ 100 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಕನಿಷ್ಠವೇತನ ಚಪ್ರಾಸಿಯವರಿಗಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಕಾರ್ಪೆಂಟರ್ ಅವರಿಗಾಗಲೀ ಇರಬೇಕು. ಅಷ್ಟು ಕನಿಷ್ಠ ಸಂಬಳವನ್ನಾದರೂ ಕೊಡುವ ಯೋಗ್ಯತೆಯನ್ನು ಬೊಕ್ಕನ ಪಡೆಯಬೇಕು. ಝಣ್‌ಝಣ್ ಎಂದು ಎಲ್ಲಾ ಹಣ ಬಂದು ಟ್ರೆಜರಿಗೆ ಬೀಳಬೇಕು. ಹಣವಿಲ್ಲವೆಂಬ ನೆಪವನ್ನು ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಮುಂದೆ ಇಡಬಾರದು. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರಪಾಟೀಲರಾಗಲೀ, ಅಥವಾ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣಹೆಗಡೆಯವರಾಗಲೀ, ತಾವೇ ಆಗಲೀ ದಯವಿಟ್ಟು ಹಣದ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನಮಸ್ಯೆಗಳ ಪರಿಹಾರದ ಮುಂದೆ ಯಾವತ್ತೂ ಇಡಬ ರದು. ಹಣವೆಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಯಾವತ್ತೂ ಹೇಳಬಾರದು. ಹಣ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಹಿಂದೆ 7 ತರಗತಿಗಳಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ, 18 ರೂಪಾಯಿಯ ಒಬ್ಬ ಸೈನಿಕ, ಒಬ್ಬ ಪೋಲೀಸ್ -- ಇಂಥಾ ನೌಕರರು ಇದ್ದರು. ಇದೇ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ 200 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತಂದುಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮಾರ್ಗಗಳಿವೆ, ನಮಗೆ ಮನಸ್ಸು ಇಲ್ಲ. ಅಕ್ಕಿಯಮೇಲೆ ಆಸೆ, ನೆಂಟರಮೇಲೆ ಪ್ರೀತಿ. ಜನಾವಣೆಯನ್ನು ಗೆಲ್ಲಬೇಕು, ಜನರ ಮೂಗಿಗೆ ತುಪ್ಪಾ ಹಚ್ಚುತ್ತಾ ಇರಬೇಕು, ಅವರು ನಾಲಗೆಯಿಂದ ತುಪ್ಪವನ್ನು ನೆಕ್ಕಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ ನೀತಿ ಮಧ್ಯಕಾಲೀನ ಜನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣನ್ನು ತಿಂದಿತು. ಬಿಹಾರದಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣು ಮುಕ್ಕಿತು. ಪಂಜಾಬಿನಲ್ಲಿ ಹೋಯಿತು. ಹಿಂದೆ ಚರ್ಚಿಲ್ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ನನ್ನ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯ ಅಸ್ತಂಗತನಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು. ಅವರ ರಾಜ್ಯ ಕ್ರಮೇಣ ಹೇಗೆ ಮುಳುಗಿಹೋಯಿತೋ ಹಾಗೆ ನಿಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವೂ ಕೂಡ ಅನತಿದೂರದಲ್ಲಿಯೇ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಏನೂ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಈ ರಾಜ್ಯವೂ ಸಹ ಮುಳಗಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಂದೇಹ ಬೇಡ. ಅದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಮಂಡಲಗಳು ಬೇಕು. ಮಂಡಲ ಅಂದರೆ 40 ದಿವಸಗಳು ಮಾತ್ರ ಅಷ್ಟೇ. ಮೂಡಿದ್ದು ಮುಳುಗುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೂ ಶಾಶ್ವತವಲ್ಲ. ಎಲ್ಲವೂ ನಶ್ವರವೇ. ನಾವೂ ಶಾಶ್ವತವಲ್ಲ, ನೀವೂ ಶಾಶ್ವತವಲ್ಲ ಅಹಂಭಾವ ನಮಗೆ ಬೇಡ. ನಮ್ಮ ಕುರ್ಚಿ ಭದ್ರವೆಂದು ಯಾರೂ ತಪ್ಪು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಅದು ಊಟ ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ನಿಯ್ಯತ್ತು, ನಿಮ್ಮ ದುಡಿಮೆ, ನಿಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಪಟುತ್ವ ನಿಮಗೂ ನಮಗೂ ಅನ್ನ ಹಾಕುತ್ತಿದೆ. ಜೀವನವೆಚ್ಚ ಏರುತ್ತಿದೆ. ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯವನ್ನು ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿರುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಬಡ ನೌಕರರಿಗೆ ತಡೆಹಿಡಿದಿರುವ ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯವನ್ನು ಬಾಂಡು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಡಿ. ಅದನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ನಗದಾಗಿ ಕೊಡಿ. ಇನ್ನು ತುಕೋಳ್ ಆಯೋಗದವರ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಒಪ್ಪಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲಿ ಡಿವಿಷನರ್ ಕಮಿಷನರ್‌ರವರ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ರದ್ದುಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಈಗಿಂದೀಗಲೇ ರದ್ದುಮಾಡಿ 8 ಜನರು ಸೂಪರಾನ್ಯುಯೇಷನ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಸಂಬಳ ಕೊಟ್ಟು ಕೂಡಲೇ ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ. ಮತ್ತೆ, ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ ಸೆಲೆಕ್ಷನ್ಸ್ ಮಾಡಬೇಡಿ. ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಸರ್ವಿಸ್ ಆದವರು ಅವನ ಕೈಕೆಳಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಯಾವನೋ ಚಿಕ್ಕವಯಸ್ಸಿನವನು ಐ. ಪಿ. ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆಂದು ಅವನನ್ನು ಎಸ್. ಪಿ. ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡಬೇಡಿ. ಸೆಲಕ್ಷನ್ಸ್ ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ. ಅವರಿಗೇನೂ ತಿಳಿಯದೇ ಇದ್ದರೂ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಚಮತ್ಕಾರದಿಂದ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಅಥವಾ ಐ.ಎಫ್.ಎಸ್. ಅಥವಾ ಐ.ಪಿ.ಎಸ್. ಮಾಡಿಬಂದು ಫಾರಿನ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಮಾಡಿಬಂದಿದ್ದೇನೆಂದು 25 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ದುಡಿದಿರುವ ಮನುಷ್ಯನ ಮೇಲೆ ಅವನನ್ನು ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿದರೆ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಹುಡುಗಾಟಿಕೆ ಮಾಡುವ ಸನ್ನಿವೇಶ ಇವರು ಹಾಕಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ನೀವೂ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ ಪಡುತ್ತೀರಿ, ದೇಶವೂ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ ಪಡುತ್ತದೆ. ಎಫ್. ಐ. ಆರ್. ಓದುವುದಕ್ಕೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಆತನು ಬರೆದೂ ಇಲ್ಲ. ಅಂತಹವನು ತಕ್ಷಣ ಬಂದು ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ನಡೆಸುವುದು ಅವರ ಹಣೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಬರೆದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಸಂಬಳ ಅವರ ಋದ್ಧಿವಂತಿಕೆಗೋಸ್ಕರ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡಿ. 50 ವರ್ಷ ಆದವನ ತಲೆಯಮೇಲೆ ಕೇವಲ 24 ವರ್ಷಗಳು ಆದವನನ್ನು ಕುಳ್ಳಿರಿಸಬೇಡಿ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸೆಲೆಕ್ಷನ್ ಪೋಸ್ಟ್ ಬೇಡ. ಚೆನ್ನಾಗಿ ದುಡಿಯುವವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡೋಣ. ಕೆಲವರು ಮೂರ್ಖರು ಇದ್ದಾರೆ. ಜಾತೀಯವಾದವನ್ನು ತರುವವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡು, ಕಬ್ಬಿಣ, ಸಿಮೆಂಟ್, ತಿನ್ನುವವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಧೈರ್ಯವಿದ್ದರೆ ಅಂತಹವರನ್ನು ಗಲ್ಲಿಗೆ ಹಾಕಿ ಅಥವಾ ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಅಥವಾ ನಿವೃತ್ತಿಮಾಡಿ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ನಷ್ಟವಾಗ ಬಾರದು. ಕೆಲಸ ಮಾತ್ರ ಎಷ್ಟೇ ಇರಲಿ, ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ಒಂದು ಬಲ್ಲೇ ಅಥವಾ ಒಂದು ಪೈ ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಅಂತಹವರೇನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ, ಅವರು ತಲೆಕೆಳಕಾಗಿ ನಿಂತರೂ ಅವರನ್ನು ಬಿಡಬೇಡಿ. ಅಂತಹವರನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ವೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡಿ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ)

ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಸಂಬಳ ಕೊಡುವುದು, ಕಡಿಮೆ ಕೆಲಸ. ಆಫೀಸಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸಾಹೇಬರು ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆಂದರೆ, ಅವರು ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೋ ಯಾವಾಗ ಬರುತ್ತಾರೋ, ಎಲ್ಲಿ ಊಟಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಒಂದೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಯಾವಾಗ ನೋಡಿದರೂ ಸಾಹೇಬರು, ವಿಮಾನದಲ್ಲಿ ಹೋಗುವುದು, ಯಾವಾಗ ನೋಡಿದರೂ ದೆಹಲಿಯಾತ್ರೆ ಮಾಡುವುದು, ಯಾವಾಗ ನೋಡಿದರೂ ಸೆಮಿನಾರ್, ಯಾವಾಗ ನೋಡಿದರೂ ನೃತ್ಯ, ವಿಲಾಸ, ವೈಭವ. ಯಾರ ಅಪ್ಪನ ಮನೆಯ ದುಡ್ಡು ? ಯಾರ ಆಸ್ತಿಯ ಪಾಲದು ! ಯಾವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ವೇತನ ? ಏತಕ್ಕಾಗಿ ನಿಮಗೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ ? ಆ ರಾಜ್ಯಾಂಗವನ್ನು ನಾಳೆ ತುಳಿಯುತ್ತೇವೆ, ಆ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಕಿತ್ತು ಹಾಕುತ್ತೇವೆ. ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕೂಲಿ. ಮುಖ ನೋಡಿ ಮಣೆ ಹಾಕುವ ವಿಧಾನವಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿ ಮಗ ಆದ ತಕ್ಷಣ ಅವನಿಗೆ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ, ಚಪ್ಪಾಸಿಯ ಮಗ ಆದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅವನಿಗೆ 15 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ. ಇದು ಹೇಗೆ ? ಅಂಥ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ರದ್ದುಪಡಿಸಬೇಕು. ಮುಖ ನೋಡಿ ಮಣೆ ಹಾಕುವ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ರದ್ದಾಗುತ್ತದೆ. ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ರಕ್ತಪಾತಕ್ಕೆ ಎಡೆ ಕೊಡಬೇಡಿ. ಎನ್ನು ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಆಮೂರಾಗ್ರವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡೋಣ. ತಜ್ಞರು ಕೊಟ್ಟಿರುವಂತಹ ಸಲಹೆ, ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡೋಣ. ಮನಬಂದಂತೆ ಓಡಾಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸೋಣ, ರಾಷ್ಟ್ರ ದೊಡ್ಡದು, ಸಮಾಜ ದೊಡ್ಡದು, ಜನತೆಯು ನಮ್ಮ ಯಜಮಾನರು, ಜನತೆಗಾಗಿ ನಾವಿಪ್ಪೇವೆ, ಜನತೆಗೆ ನಾವು ಸೇವೆಯನ್ನು ನಲ್ಲಿಸಬೇಕು, ಇದನ್ನು ನಾವು ಯಾವಾಗಲೂ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸ ದೇವರ ಕೆಲಸ. ಯಾವ ದೇವರು ಸ್ವಾಮಿ ? ಪೂಜಾರಿಯು ದೇವರ ಮೈತೊಳೆದರೂ ತೊಳೆದ, ಕುಂಕುಮ ಇಟ್ಟರೂ ಇಟ್ಟ, ಮಂಗಳಾರತಿ ಮಾಡಿದರೂ ಮಾಡಿದ, ಸ್ನಾನವನ್ನು ಮಾಡದೆ ಹೋದರೂ ಹೋದ. ದೇವರ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ನೀರೂ ಇಲ್ಲ, ಬಿರ್‌ಪತ್ರೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ದೇವರ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಡ ಬೋರೆಗೌಡನ ಚರ್ಮವನ್ನು ಸುಲಿದು ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಬಂದರು. ನಾನು ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ಆ ಭಾಷಣವನ್ನು ಓದಬೇಕು. ಮಾತನಾಡಿ ಕಾಲ ಮಿರಿದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಕಾಲ ಪೂರ್ತಿ ಮಿರಿದೆ. ಹೇಗೆ 100 ತಪ್ಪುಗಳ ನಂತರ ಶಿಶುಪಾಲನ ವಧೆಯಾಯಿತೋ, ಹಾಗೆ ನಿಮ್ಮದು 99 ಆಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಒಂದು ಇದೆ. ನೀವು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ, ನಾವು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಅಥವಾ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಮಾಡಬಹುದು. ಅದು ದುಃಖದ ವಿಷಯ. 1969ನೆಂದು ಗಾಂಧಿ ಶತಾಬ್ದಿ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸನ್ನು ದೊಡ್ಡಪೇಟೆಯವರು ವಿಸರ್ಜನೆ ಮಾಡಲಿ. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರಿಗೆ ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಲಿ, ಹರಿಜನರ ಸೇವೆ ಮಾಡಲಿ, ಬಡವರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಿ ಮತ್ತು ಈ ರೀತಿ ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಸಾರ್ಥಕಗೊಳಿಸಲಿ. ಇದು ನಿಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಹಾರೈಕೆ. ಇನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ವೇತನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರು ಪತ್ರ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಕೆಲವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರಿಗೆ ಕೋಲು, ಕೆಲವರಿಗೆ ಗರಚೆ ಆಗಬಾರದು. ಮೈದಕೀಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಕೆಲವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನಾನು ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಇನಾಕ್ಯುಲೇಶನ್ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಏನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಕೆಲಸ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿ. ಕೆಲಸ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ, ಸಂಬಳ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಂಬಳ, ಕೆಲಸ ಮಾಡದವರಿಗೆ ಉಪವಾಸ ಇದನ್ನು ದೇವರ ಕೆಲಸ ಎನ್ನುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ. ಸಂಬಳಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕೆಲಸ, ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಸಂಬಳ. ರಾಜ್ಯಾಂಗ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬೇಕಾದರೆ ಹೇಳಿ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, 5-10 ವರ್ಷ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಬೇಸಿಸ್ ಮೇಲೆ ನೇಮಕಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ. ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಬಳ, ಕೆಲಸ ಮಾಡದವನಿಗೆ ಸೊನ್ನೆ ಸಂಬಳ. ತುಕೋಳ್ ಕಮಿಷನಿನ ವರಿಗೆ ರಾಜಕೀಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ಆದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಅವರಿಗೆ ನಾವು ಕೊಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರುಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಮಟ್ಟದಿಂದ ಹಿಡಿದು, ಅಠಾರಾ ಕಚೇರಿಯವರೆಗೂ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳು ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾಗಿದೆ, ಆದರೆ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಾನು ಒಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ಆದರಲ್ಲಿ ಹಳೆಯ ನಿವೃತ್ತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇರಬಹುದು, ಮಾನ್ಯ ತುಕೋಳ್ ರವರು ಇರಬಹುದು, ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೂಲಂಕಷವಾದ ಟಿಪ್ಪಣಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅವರ ಮುಂದೆ ಹಾಜರಾಗಿ ನಾನು ಯಾವ ಸಾಕ್ಷಿಯನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ

ವಿಧಾನಸಭೆ ಗ್ರಂಥಾಲಯ
Accession No. (B) 4859

ಅವರು ನನ್ನನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಇವತ್ತು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ವಿಷಯ. ಈ ಒಂದು ಯಂತ್ರ ಏನಿದೆ ಇದನ್ನು ನಮರ್ಪಕವಾದಂತಹ, ದಕ್ಷವಾದಂತಹ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಶ್ರೀ ಸಾಮಾನ್ಯನನ್ನು ಗೌರವಿಸತಕ್ಕಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಆಡಳಿತದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಒಂದು ವರದಿಯ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಮೂರನೆ ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕನೆಯ ದರ್ಜೆಯ ನೌಕರರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳದೆ, ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ 8 ಕೋಟಿ ಖರ್ಚು ಬರುವುದಾದರೆ, ಹಳೆಯ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಪ್ರಕಾರ, ಯುಗಾದಿಯ ಕೊಡುಗೆಯಂತೆ, 5-5 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು, ಇದರಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಅತ್ಯಪ್ತಿಯ ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ಉರಿಸಲು ಹೋಗಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. 8—10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಾದರೂ, ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಕೊಡಿ. ಸೇವೆ ಮಾಡುವವರು ಅವರೇ ತಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹಣದ ಕೊರೆತೆಯ ನೆಪವನ್ನು ಮುಂದೆ ಮಾಡಿ, ನ್ಯಾಯವಾದ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿಫಲವಾದರೆ, ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ, ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ಗೌರವದಿಂದ, ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟು ಹೊಣೆಯನ್ನು ಹೋಗರಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ತುಕೋಳ್ ಆಯೋಗದವರಿಗೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಪರವಾಗಿ, ಅವರು ಪಟ್ಟಿರ ತಕ್ಕಂತಹ ಕಷ್ಟ, ನೀಡಿರತಕ್ಕ ಸಲಹೆಗಳಿಗಾಗಿ, ಅವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಕಾಳಜಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ಅದರಲ್ಲೂ ಸ್ವಲ್ಪ ದೀರ್ಘಕಾಲ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri H. SIDDAVEERAPPA (Harihara).—Before the next hon. Member speaks, I would like to know from the mover of the motion whether the Government will reply to the debate? In my opinion it may be very advisable for the Government to reply because they have heard the discussions so far.

Sri RAMAKRISHNA HEGDE (Minister for Finance, Excise and Youth Welfare).—At the end of the discussion, I am going to reply.

† ಶ್ರೀ ಆರ್. ಮುನಿಸ್ವಾಮಯ್ಯ (ಆನೇಕರ್).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರ ತಕ್ಕಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ತುಕೋಳ್ ಅವರ ಆಯೋಗದ ವರದಿಯನ್ನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಬಹಳ ವಿವರವಾಗಿ ವ್ಯಾಸಂಗಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ತುಕೋಳ್ ವರದಿ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಏನೇನು ಕಾರಣಗಳು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಅರಿತುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ತುಕೋಳ್ ವರದಿಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಹಲವಾರು ಸ್ನೇಹಿತರು ಚರ್ಚೆಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಸ್ತಾಪಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಬಗೆಬಗೆಯಾದ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರು, ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದುಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಕಾಲದಿಂದ ಈಗ ಬರತಕ್ಕ ಸಂಬಳ ಬರುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನುಮಾರು ಎಸ್. ಎಸ್. ಎಲ್. ಸಿ. ಪಾಸುಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಒಬ್ಬ ನೌಕರರಿಗೆ 20—30 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ 11 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ, 15 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳ, 18 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬರುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಕ್ರಮೇಣ ಕೆಲವು ಕಾಲದ ನಂತರ 20 ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದದ್ದು 25 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಆಯಿತು. ಆಮೇಲೆ 30 ರೂಪಾಯಿಗಳು ನಂತರ 40 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಆಯಿತು. ಕಾಲಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆಲೆಗಳು ಏರುತ್ತಾ ಏರುತ್ತಾ ಬಂದ ಹಾಗೆ ಮನುಷ್ಯನ ಅವಶ್ಯಕತೆಯ ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ಕಾಸ್ಟ್ ಆಫ್ ಲಿವಿಂಗ್ ಇಂಡೆಕ್ಸ್‌ನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸಂಬಳವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತಾ ಬಂದರು. ಈ ದಿವಸ ಎಸ್. ಎಸ್. ಎಲ್. ಸಿ. ಪಾಸುಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಒಬ್ಬ ನೌಕರನಿಗೆ 120 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಪದವೀಧರರಾಗಿರತಕ್ಕ ನೌಕರರಿಗೆ ಹಿಂದೆ 30 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದು ಅವರಿಗೆ ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ 200 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗತಕ್ಕಂಥ ಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಹೀಗೆ ಜೀವನದ ವೆಚ್ಚದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕುತ್ತಾ ಹೋಗಿ ಕಡಿಮೆ ಸಂಬಳದಲ್ಲಿದ್ದವರು ಇವೊತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಬಳದವರೆಗೂ ಏರುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ನಾವು ಕಡಿಮೆ ಸಂಬಳವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರನ್ನು, ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ

V—,31'N69
AI69-16-1-4

(ಶ್ರೀ ಆರ್. ಮುನಿಸ್ವಾಮಯ್ಯ)

ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಅವರು ತಮ್ಮ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು, ತಮ್ಮ ಸಂಸಾರದ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ನೆರವೇರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅವರ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ನೆರವೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಮಾಡದಿದ್ದರೂ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅತಿ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿ ಅವರು ಅವರ ಸಂಸಾರವನ್ನು ಸುಖವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರ ಮನಸ್ಸು ಕದಡಿ ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರ ಹಾಗೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಂಬಳಗಳು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಬಂದು ಕಾಲ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಸಂಬಳವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಣ ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹಿಂದೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಈಗ್ಯೆ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಅನೇಕ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರನ್ನು ರಿಟ್ರಿಂಚ್‌ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೆ ಸಂಬಳವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಣ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಸಲ, ಮತ್ತು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರಪಂಚದ ಅನೇಕ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹಣಕಾಸಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತವಾಗಿದ್ದಾಗ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರನ್ನು ರಿಟ್ರಿಂಚ್‌ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಹಾಗಿರಲಿ. ಈಗ ತುಕೋಳ್ ವರದಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೆ ಈಗ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇರುವ ಸಂಬಳಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು ಅನೇಕ ಇರಾಖೆಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡಿ ಮಿತವ್ಯಯವನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಂತಹ ಒಂದು ದೊಡ್ಡವರದಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಶ್ರಮಪಟ್ಟು ಅನೇಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಇಲಾಖೆಗಳಿಂದ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಇರಾಖೆಯವರು ತುಕೋಳ್ ವರದಿಯು ಬಹಳ ಸಂತೋಷಕರವಾಗಿದೆ, ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಒತ್ತಾಯಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲೂ ಈ ತರಹ ತೃಪ್ತಿ ಇದೆಯೆಂದು ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಆಯುರ್ವೇದ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲ ಎಷ್ಟೋ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಸಂಬಳಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಪಶುವೈದ್ಯ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲ ವೈದ್ಯರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳಿಗೂ, ಮನುಷ್ಯ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಡಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳಿಗೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇದೆ. ಎಂದರೆ ಪಶುವೈದ್ಯ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಡಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಸಂಬಳ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಹಾಗೆಯೇ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಮತ್ತು ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲ ಪಾಠ ಹೇಳತಕ್ಕಂಥ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳು, ಪಂಡಿತರುಗಳು ನಮಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಸಂಬಳದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಕೆಲವು ಇರಾಖೆಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನೌಕರವರ್ಗದವರು ಪಡತಕ್ಕಂಥ ಕಷ್ಟವನ್ನೂ, ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸದ ತೂಕವನ್ನೂ ಅಳತೆಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಳವನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರು ಅಸಮಾಧಾನವನ್ನು ಪಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ನಾವು ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆನೇಕ ಕರಾವಿದರು, ಕರಾಶಾರೆಗಳಲ್ಲ, ಚಿತ್ರಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ತಮಗೆ ತುಕೋಳ್ ಆಯೋಗದವರು ನಮಗೆ ಸೂಚಿಸಿರತಕ್ಕ ಸಂಬಳ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಶಾಸಕರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಇರಾಖೆ, ಹೀಗೆ ಇನ್ನೂ ಹತ್ತಾರು ಇರಾಖೆಯವರು ನಮಗೆ ಇನ್ನೂ ಸಂಬಳವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸರಿಪಡಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ನಮ್ಮ ನೌಕರರು ಬೇರೆ ಅಲ್ಲ, ನಾವು ಬೇರೆ ಅಲ್ಲ. ಶಾಸಕರಾಗಲೀ, ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಲೀ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಲೀ, ನೌಕರರಾಗಲೀ ಬೇರೆ ಅಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ಜನ, ಕೂಲಿಮಾಡತಕ್ಕ ಜನ ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅನ್ನ ಬಟ್ಟೆಗಳಿಲ್ಲದೆ ಅವರು ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. 2—3 ದಿನಗಳು ಆಹಾರ ಇಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕ ಜನಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಸಿಕ್ಕಂಥ ಒಂದೆರಡು ತುತ್ತನ್ನತಿಂದು ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ತಮಗೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಮರಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಆಹಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸಂಸಾರವನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕವರನ್ನು ನಾವು ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ನೌಕರರಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಸಂಬಳ ಏತಕ್ಕೆ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಮನೋಭಾವನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ನೌಕರರ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚುಮಾಡುವ ವಿಷಯವನ್ನೂ ನಹ ಕೈ ಬಿಡುವ ವಿಷಯವಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕಂಥ ನಾವು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರನ್ನು ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರನ್ನೂ ರೈತರನ್ನೂ, ಕೂಲಿಗಾರರನ್ನೂ ಉಳಿದವರು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ನಾವು ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆ

ಯಿಂದ ಸಮತೋಲನ ಮಾಡಿ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಸುಖವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ ಪುಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥದ್ದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆಲೆಗಳು ಪಾತ್ರ ಏರುತ್ತಿವೆ ಈ ಬೆಲೆಗಳ ಏರಿಕೆಯನ್ನು ತಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈ ಬೆಲೆಗಳ ಏರಿಕೆಯನ್ನ ತಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚುಮಾಡುವ ಕಡೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ, ಹೆಚ್ಚು ಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಅದೇ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಇಳಿಯದಂತೆ ರೈತರು ಬೆಳೆದಂತಹ ಬೆಳೆಗೆ ಸರಿಯಾದ ಬೆಲೆ ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಬೆಲೆಗಳು ಬಿದ್ದು ಹೋಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಂಥಾ ಒಂದು ಇಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೂ ಇದೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಬಳ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, 3 ಮತ್ತು 4ನೇ ವರ್ಗದ ನೌಕರರು ಕಡಿಮೆ ಸಂಬಳವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅವರು ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಮೂರು ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕನೆಯ ದರ್ಜೆಯ ನೌಕರರ ಜೀವನವನ್ನು ಸಮತೋಲನಗೊಳಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಎಲ್ಲಾವರ್ಗದ ನೌಕರರಿಗೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರೂ ಅವರ ಮಕ್ಕಳು ಮರಿಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಸಬೇಕು, ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸಂಸಾರವನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಸಂಬಳ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವವರು ಅವರ ಮಕ್ಕಳು ಮರಿಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕೊಡುವುದು ಬೇಡವೇ, ಅವರಿಗೆ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯ ಬೇಡವೇ, ಅವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮದುವೆ ಮುಂಜಿ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡವೇ? ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗಮನಿಸಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಬಳವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಕಡಿಮೆ ಸಂಬಳ ಬರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಬಳ ಕೊಡಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚು ಸಂಬಳ ಬರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಸಂಬಳ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ರೆಕ್ಕ ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ನಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

2-30 P. M.

ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರರಿಗೂ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರರಿಗೂ ಇರುವ ಸಂಬಳದ ವ್ಯತ್ಯಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರರು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರರು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ, ಕೆಲಸದ ಸಮಯ ಒಂದೇ ಆಗಿದೆ. ಕೆಲಸದ ತೂಕದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುಕಡಿಮೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರರಿಗಿಂತಲೂ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರರೇ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಸಂಬಳವನ್ನು ಇವರಿಗೂ ಕೊಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಬೊಕ್ಕಸದಲ್ಲಿ ಹಣವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಅನೇಕ ಬಾಬುಗಳಿಂದ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹಣ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಆ ಹಣದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಭಾಗವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ನೌಕರರಿಗೆ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರರಿಗೆ ಕೊಡುವಷ್ಟೇ ಸಂಬಳವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನಮ್ಮ ನೌಕರರು ಸುಖವಾಗಿ ಜೀವನ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ನಮ್ಮ ನೌಕರರಿಗೆ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರರಷ್ಟೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಅಧಿಕಾರ ನಮಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ತುಕೋಳ್ ಅವರು ಒಪ್ಪಿಸಿರುವ ದೊಡ್ಡ ವರದಿಯನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಲು ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ಸಮಿತಿಯವರು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಜಾಗ್ರತೆ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದರ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ನೌಕರರಿಗೆ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Before I call upon next hon. Member to speak I want to know from the Hon. Minister what time he will require for reply ?

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—I might take about 35 to 40 minutes.

Mr. SPEAKER.—Then in that case we will close the discussion at 5-20 P.M. There are a number of amendments given notice of by members on the opposition side which will have to be disposed of. The debate will close at 5-20 P.M. and then the Minister will reply. The hon. Member Sri C. K. Rajaiah Setty may begin his speech.

†ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯಶೆಟ್ಟಿ (ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನ ಹಳ್ಳಿ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದನಂತರ ಜೀವನ ವೆಚ್ಚವು ದಿನೇ ದಿನೇ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಜೀವನ ವೆಚ್ಚವು 100 ಆಯಿತು, 150 ಆಯಿತು, 200 ಆಯಿತು. ಅಂದಿನಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೆ ಈ ಬಡನೌಕರರು ಜೀವನವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಸಂಬಳಸಾರಿಗೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೋರಾಟ ನಡೆಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಕೊಂಡಮಟ್ಟಿಗೆ ಏನೋ ಒಂದು ಪರಿಹಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮತ್ತೆ ಬೃಹದಾಕಾರವಾಗಿ ಹರಡಿಕೊಂಡು ಬಡನೌಕರರು ಕಷ್ಟದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದದ್ದರಿಂದ, ಅದನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಈ ತುಕೋಳ್ ಆಯೋಗವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ರಚನೆ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಆಯೋಗದ ನೇಮಕದ ಬಗ್ಗೆ ಹೊರಗಿನ ಜನತೆ ಮತ್ತು ಈ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಬಯಸಿದ್ದು ಒಂದು ಆದರೆ, ಆಯೋಗದವರು ತಮ್ಮ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವುದು ಬೇರೆಯಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ದುಃಖದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೆಳದರ್ಜೆಯ ನೌಕರರ ವೇತನದ ಬಗ್ಗೆ ಆಯೋಗವನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಆಯೋಗದವರು ಮೇಲ್ದರ್ಜೆಯ ನೌಕರರ ಹಿತವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಈ ಆಯೋಗದ ವರದಿಯನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನುಂಗಲಾರದ ತುತ್ತು ಆದರೆ, ಜನರಿಗೆ ಹೊರಲಾರದ ಹೊರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಸರ್ಕಾರದ ಅಥವಾ ಜನರ ದೃಷ್ಟಿಯಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಹಣದ ಕೊರತೆ ಬೀಳುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುವುದು, ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದು ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಾದರೆ, ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೆ 12 ರಿಂದ 14 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ, ಅದನ್ನು ಯಾವ ಬಾಬಿನಿಂದ ಸರಿದೂಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ ಎನ್ನುವುದು ಇನ್ನೊಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಾಗಿದೆ. ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಹಿಂದೆ ಇದೇ ರೀತಿ ಮ್ಯಾನ್ಸರೆನ್ಹ್ಯಾಸ್ ಆಯೋಗವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ರಚನೆ ಮಾಡಿ ಅದರ ವರದಿ ಸಹ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಚರ್ಚೆಯಾಯಿತು. ಆ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಸಹ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಮತ್ತೆ ಈ ಒಂದು ಹೊಸ ಆಯೋಗವನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ 4-6 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ, ಈ ಸಭೆಯು ವಿಮರ್ಶೆಗಾಗಿ ಇಟ್ಟು ಮತ್ತೆ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇದು ಅನಾವಶ್ಯಕ ಎಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವುದಾದರು ಒಂದು ಧೃಡ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯವನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಸಾಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಒಂದು ಪಂಗಡವಾದರೆ, ಈ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಆದಾಯವಿರುವ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಡಜನರು ಇಂದಿನ ದಿವಸ ಪಡುತ್ತಿರುವ ಕಷ್ಟವನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ. ಇವರುಗಳು ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುವುದೇ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ದರ್ಜೆಯ, ಒಂದು ಪಂಗಡದ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಒಂದು ಆಯೋಗವನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರು. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ದಿನೇ ದಿನೇ ಜೀವನ ವೆಚ್ಚ ಮಿತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಹೋದಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಂತಹ ಆಯೋಗಗಳನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ 20 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರನ್ನು ಲಕ್ಷಿಸದೆ ಪ್ಲಾನ್‌ಗಳು ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಸಡಿಲವಾದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದದ್ದರಿಂದ ಜೀವನ ವೆಚ್ಚ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಬಂದು ಕೆಳದರ್ಜೆಯ ಜನರು ಜೀವನ ನಡೆಸುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಅಗತ್ಯ ವಸ್ತುಗಳ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದರೆ ಇಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ಲಾನ್‌ಗಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಸಹಸ್ರಾರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಮೂರು ನೂರಲ್ಲ ಸಾವಿರ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖೋಟಾ ನೋಟುಗಳು ಚಲಾವಣೆಗೆ ಬಂದು ರಿಜರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕ ಸಿಕ್ಕದಂತಾಗಿದೆ. ಜೀವನ ವೆಚ್ಚ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಇದೂ ಒಂದು ಕಾರಣ. ಸರಿಯಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡದೆ ಪ್ಲಾನ್‌ಗಳನ್ನು ಸಹಸ್ರಾರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಒಂದು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು

ಸಹಸ್ರಾರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಕೆಲವೇ ಜನರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಹೋಗಿ ಎರ್ಲಾ ವಸ್ತುಗಳ ಧಾರಣೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಜಿಯುರಾಜಿಕರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನ ಒಬ್ಬರು ಮೈಸೂರು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗೆ ಹಣವನ್ನು ಜಮಾ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಆ ಹಣದಲ್ಲಿ 100ಕ್ಕೆ 41 ರಷ್ಟು ಖೋಟಾ ನೋಟು ಇತ್ತು ಎಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾದರೆ ದೇಶದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ನಿಜಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಆರ್ಥಿಕ ಭದ್ರತೆ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ಸಂಶಯಪಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ರಾಯರ್‌ಗೆ ಅವರ ಕಕ್ಷಿಗಾರ 200 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು 2 ರೂಪಾಯಿಗಳ ನೋಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟಾಗ ಅದರಲ್ಲಿ 37 ಕೋಟಾ ನೋಟುಗಳು ಇದ್ದವೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಈ ಒಂದು ಹಣದ ಹೋರಾಟ ಈ ರೀತಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಕಷ್ಟಿ ಆದಾಯ ಬರುವವರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಾದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸರಕಾರದವರು ಈಪೊತ್ತು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಗತ್ಯವಸ್ತುಗಳ ಬೆಲೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕು. ಅಗತ್ಯ ವಸ್ತುಗಳ ಬೆಲೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಇಂತಹ ಹತ್ತು ಅಯೋಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬರಬಹುದು. ಅದುದರಿಂದ ದಿನ ನಿತ್ಯ ಬಳಕೆಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಅಗತ್ಯ ವಸ್ತುಗಳ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಈ ಸರಕಾರ ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯ. ಅಗತ್ಯ ವಸ್ತುಗಳ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದು ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯನಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಹುದು ಎನ್ನುವುದರ ಕಡೆಗೆ ಒಂದು ಉಗ್ರವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದರಿಂದ ಜನಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟ್ ಪ್ಯಾಟರ್ನ್‌ಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಬಂದ ಮೇಲೆ 1956ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದೀಚೆಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆಯಾಯಿತು. ಇದಾಗಿ ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ರಾಜ್ಯದ ನೌಕರರುಗಳ ಒಂದು ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಪಟ್ಟಿ ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ತಿಯಾಗದೇ ಇರುವುದು ಬಹು ವಿಷಾದದ ಸಂಗತಿ. ಇದನ್ನು ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲೇ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಈಗ ಸರಕಾರ ತುಕ್ಕೋಳ್ ಆಯೋಗವನ್ನು ಹೇಗೂ ರಚಿಸಿದ್ದರು. ಇವರಿಗೇನೇ ಒಬ್ಬರು ರಾ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಅವರ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಇವರೇ ಇದರ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಮುಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೀಗೆ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಇಂದು ನೌಕರರುಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ತಾರತಮ್ಯಗಳಾಗಿ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಅತೃಪ್ತಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ನೋಡಿದ ಹಾಗೆ, ಒಬ್ಬರು 50-60ನೇ ಸಂಖ್ಯೆಗಿಂತ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿದ್ದರೂ, ಅವರನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ತಂದು ಬಡ್ತಿಕೊಡುತ್ತಾ ಇರುವುದರಿಂದ ಇಂದು ಸೈಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ರಿಟ್‌ಗಳು ಬರಲು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ, ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬೇಗನೇ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ನಂಬ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ರಿಟ್ ಪಿಟಿಷನ್‌ಗಳೇ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಇದರಿಂದಾಗಿ ನೌಕರರುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಅತೃಪ್ತಿ, ಅನವಧಾನಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿ ಅನೇಕ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ನೌಕರರುಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಬಡತಿಗಳೇ ದೊರೆಯದೇ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಸರಕಾರ ಇನ್ನೂ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಲಿಸ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಫೈನಲ್ ಆಗಿ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದ್ದರೆ ತುಕ್ಕೋಳ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರಿಗೇನೆ ಇದರ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪಹಿಸಿದ್ದರೆ ಅವರೇ ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಒಂದು ಉತ್ತಮವಾದ ವರದಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಖಂಡಿತ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಆನಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಏದೇ ತುಕ್ಕೋಳ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರು ಕೊನೆಗೆ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಮ್ಮ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು ಉತ್ತಮ. ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ :

> " The problems have been approached as dispassionately as possible, bearing in mind the economic conditions of the State and the needs of an efficient, clean and honest administration. It is hoped that the recommendations of the Commission will be helpful in the solution of many of the vexed questions that have arisen as a result of individual and public aspirations to evolve a socialistic pattern of society."

ಇದು ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟಿಕ್ ಪ್ಯಾಟರನ್ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ? ಇವರೇ ಮಾಡಿರುವ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟ್ ಪ್ಯಾಟರ್ನ್ ಎನ್ನುವುದರ ಗಂಧವಾದರೂ ಇದೆಯೇ ? ಇದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ)

ನೋಡಿದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ This Report is worthy to be scrapped, ಎಂದು ಹೇಳ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಒಬ್ಬ ನೌಕರನಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ವೇತನ 50 ಎಂದು ಇರಬೇಕು ಮತ್ತು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕೇವಲ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿನಂತೆ ಬಡತಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದರೆ ಇವರು ಪರಮಾವಧಿ ಸಂಬಳ 80 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟುವುದಕ್ಕೇ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಇವರೇ 1300ರಿಂದ 1500ರವರೆಗೆ ಇರಬೇಕು ಮತ್ತು ಪ್ರಮೋಷನ್ ಗ್ರೇಡು ಮಾಡಿ 2 ಸಾವಿರದವರೆಗೆ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ನನಗಂತೂ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ತುಕೋಳ್ ಆಯೋಗ ಕಮ್ಮಿ ದರ್ಜೆಯ ನೌಕರರುಗಳಿಗೆ ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಏಮಾರ್ಕೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಆಗ ಇದನ್ನು ಸೋಷಿಯಲನ್ನು ಪ್ಯಾಟರ್ನ್ ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಒಂದಕ್ಕೆ ನೂರರಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದರೆ ಇದನ್ನು ಸರಕಾರ ಯಾವ ರೀತಿ ಸೋಷಿಯಲನ್ನು ಪ್ಯಾಟರ್ನ್ ಎಂದು ಕರೆಯಲು ಸಾಧ್ಯ ಎನ್ನುವುದು ಪರಮಾತ್ಮನಿಗೇ ಗೊತ್ತು. ಇದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ವಿಚಾರವಲ್ಲಿ ಖಂಡಿತ ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕು.

The Commission also trusts that both the Government and the Heads of Departments will take suitable steps to implement early such of the recommendations as Government might accept keeping in mind the urgent need to improve the administration and to bring about economy in expenditure. ಇದು ಬಹಳ ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದುದು. ಇದನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ಹತ್ತಾರು ಇರಾಖೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿ ಇಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿ ಜನ ಇರುತ್ತಾರೆ ಇದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ ಎಂದೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಟ್ರೆಬ್ಯುನಲ್‌ಗಳಿವೆ. ಒಂದು ಸೇರ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಟ್ರಿಬ್ಯುನರ್, ಒಂದು ಕೋ ಆಪರೇಷನ್ ಟ್ರಿಬ್ಯುನರ್ ಮತ್ತು ಒಂದು ರೆವೆನ್ಯೂ ಟ್ರಿಬ್ಯುನರ್ ಎಂದು ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎಂಟು ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಟ್ರಿಬ್ಯುನರ್ಸ್ ಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೆಲಸಗಳೇ ಇಲ್ಲ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇಂತಹ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ಗಳಿರುವುದು ಅನಾವಶ್ಯಕ. ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಒಂದೇ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ಎಂದು ಮಾಡಿ ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದರೆ ಇನ್ನೂ ಇಬ್ಬರೂ ಅಥವಾ ಮೂವರು ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬಹುದು ಇದರಲ್ಲಿ ಕೋಆಪರೇಷನಲ್ ಪರಿಣಿತರಾದವರು ಒಬ್ಬರು, ಸೇರ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಪರಿಣಿತರಾದವರು ಒಬ್ಬರು ಎಂದು ನೇಮಿಸಿ ಒಂದೇ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ಎಂದು ಮಾಡಿದರೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಹತ್ತಾರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಕೋಆಪರೇಷನ್ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇರುವುದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ನೇಮಿಸಿದರೆ ಇದರಿಂದ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತುಕೋಳ್ ಆಯೋಗದವರು ಅನೇಕ ಸೂಕ್ತವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಪ್ರತಿ ಸಾರಿಯ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲೂ ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೇವೆ. ಸರಕಾರದವರೂ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರುಗಳ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಿದರೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ನುಮಾರು ಎರಡು ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಹಣ ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಈ ಹಣವನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಜನತೆಗೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಉಪಕಾರವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ತುಕೋಳ್ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ನೋಡಿದರೆ ಇದರಿಂದ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ನುಮಾರು ಎಂಟು ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ಬರಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಇಲ್ಲಿ 14-16 ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಹಣ ಬೇಕಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಅಂಕೆ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಸರಕಾರ ಖಚಿತವಾಗಿ ಇಂತಿಷ್ಟು ಹಣ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಮೊದಲೇ ತಿಳಿಸಿದ್ದರೆ ನಾವು ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಸೂಕ್ತ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇಂದು ಸರಕಾರ ಅಂತಹ ಯಾವ ಖಚಿತವಾದ ಅಂಕೆ ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ನಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ತುಕೋಳ್ ಆಯೋಗದಂತೆ ಇದನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಹೊರೆ ಹೊರಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸರಕಾರ ಒಂದು ನಿಯಮಿತವಾದ ಒಂದು ನಿಷ್ಠೆಯಾದ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ನಾನ್‌ಗೆಜೆಟೆಡ್ ನೌಕರರುಗಳು ಪುನಃ ಚಳವಳಿ ಮಾಡದಂತೆ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಕೆಳದರ್ಜೆ ನೌಕರರುಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವಂತಹ ಒಂದು ರಿಪೋ

ರ್ಜನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಮೂರನೇ ದರ್ಜೆಯ ಹಾಗೂ ನಾಲ್ಕನೆಯ ದರ್ಜೆಯ ನೌಕರರುಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಬಳ ಮಾಡಿ ಮೇಲಿನ ದರ್ಜೆಯವರಿಗೆ ಕಮ್ಮಿ ಮಾಡಿ ಅಂತಹ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಇದರಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಈ ತುಕೋಳ್ ಕಮೀಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಬಿಸಾಕಿದರೆ ಬಹಳ ವ್ಯಥೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಬರೆದದ್ದೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ವ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಸುಭಾಷ್‌ಚಂದ್ರಬೋಸರು ಒಂದ ಮಾತು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ:

> "If you want to enjoy the solace of freedom and the joy of liberty, you should pay the price for it. The price is sacrifice and suffering."

ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಜೀವನದ ರಂಗದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಜೀವನದ ಮಟ್ಟವೇ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಮಗಿಂತ ಮೇಲೊಬ್ಬರನ್ನು ನೋಡುವುದು, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ನೋಡುವುದು ಅದೇ ರೀತಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರದೇಶದವರ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಎಷ್ಟಿವೆ ಎಂದು ನೋಡುವುದು ಈ ರೀತಿ ಆಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರ ಕಡೆ ಕೈ ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ನೊಂದ ನೌಕರರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದೇ ಆದಾಯವನ್ನು ನಂಬಿಕೊಂಡಿರುವವರಿಗೆ, ಕಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಸಂಬಳ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ಸಹಜ. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರನು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಮನಿ ಲೆಂಡರ್ ಬಿಸಿನೆಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ, ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ, ಬ್ಲಾಂಡ್ ಹೋಲ್ಡರ್ ಆಗಿರುತ್ತಾನೆ ಇನ್ನು ಏನೇನೋ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾನೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಈಗ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ, ಕೊನೆಯ ಮೂರು ಹಂತದ ನೌಕರರು ಏನು ಇದ್ದಾರೋ ಅವರ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ಸರ್ವಸಮ್ಮತವಾಗಿದೆ, ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

[Mr. CHAIRMAN (SRI B. P. KADAM) in the Chair]

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ (ಸೊರಬ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸರ್ಕಾರ ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ ಮುಂಡಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ತುಕೋಳ್ ಆಯೋಗದ ವರದಿ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಎರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪನೆ ಮಾಡಲೇ ಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಈ ಮಾನ್ಯಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ವೇತನ ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶ ಬಗ್ಗೆ ಆಯೋಗ ರಚನೆ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದವರು ಎನ್.ಜಿ.ಓ. ಗಳೇ ಏನಃ ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಅಲ್ಲ. ಇದರ ಅರ್ಥ ಇದನ್ನು ಬರೀ ಎನ್.ಜಿ.ಓ. ಗಳು ಮಾತ್ರ ಕೇಳುತ್ತಾ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ಆಯೋಗದ ರಚನೆ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದೂ ಅಲ್ಲ. ಆದರೂ ಕೂಡ ದೇಶದ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಗೆಜಟೆಡ್ ಆಫೀಸರ್ಸ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಂಬಳದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಈ ಆಯೋಗ ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ರೀತಿ ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾದರೆ ಕೆಲವು ಸೂಚ್ಯಗಳನ್ನು ಎನ್.ಜಿ.ಓ. ಆಫೀಸರ್ಸ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಮಾತ್ರ ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗದ ನೌಕರರ ಬಗ್ಗೆ ಅಂದರೆ ಕ್ಲಾಸ್ 1 ರಿಂದ ಹಿಡಿದು 4ನೇ ವರ್ಗದವರಿಗೂ ಕೂಡ ವರದಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಹೈ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರ ಸಂಬಳಸಾರಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ಸೆಕ್ರಟೇರಿಯೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿರುವ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಇರಾಖೆಯ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರೆಲ್ಲರ ಇಂಕ್ರಿಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ, ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೀಗೆ ಹಲವಾರು ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಉಂಟಾಯಿತು. ಈ ವರದಿಯಂತೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 10 – 14 ಕೋಟಿ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ)

ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಆದರೆ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ನಲ್ಲದು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಎನ್.ಜಿ.ಓ.ಗಳಿಗೆ ಜಿ. ಓ. ಗಳಿಗೆ ಸಂಬಳಸಾರಿಗೆ ವಿಷಯಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಈ ಅಯೋಗಕ್ಕೆ ಸಶ್ಯಾಂಶಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎನ್.ಜಿ.ಓ. ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಮಾಡಿ ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದರೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಖರ್ಚು ಬೀಳುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಸುಮಾರು ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇತು. ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಆಫೀಸರ್ಸ್ ವಿಷಯ ಪುನಃ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪನ್ನವಾದರೆ ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಆಫೀಸರ್ಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಸಂಬಳ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂತಹ ನೂಜನೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಸರಿಯಾಗಿ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ರಾಜ್ಯ ನರಕಾರದವರು ಮೈನೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಸಂಬಳಸಾರಿಗೆಯನ್ನು ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ವರದಿಯನ್ನು ನಲ್ಲಸಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ನದನ್ಯರು ತಮ್ಮ ಅನುಮಾನವನ್ನು, ಶಂಕೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಾಡಿದ್ದಾರೆ ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಳಸಾರಿಗೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೋ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ನಲಹೆಗಳು ಕೆಲಪೊಮ್ಮೆ ಈ ಆಯೋಗ ಮೀರಿ ಹೋಗಿರುವುದು ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಮತ್ತು ಈ ಆಯೋಗ ಪ್ರಜಾನತ್ತೆಗೆ ವಿರೋಧವಾದಂಥ ವರದಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದೆ.

3-00 P.M.

ಈ ವರದಿಯನ್ನು ನಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ ಪ್ರಜಾನತ್ತೆಗೆ ಕೆಲವು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ತಪ್ಪನ್ನು ಬಗೆಯುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಯೋಚನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಹೇಗೆ ಎಂದರೆ, ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಲೆಕ್ಟರ್ ಅಥವಾ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಎಂದು ನಾವು ಏನು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದೆವು ಅವರು ಸರ್ಕಾರದ ಕಣ್ಣು ಮತ್ತು ಕಿವಿ ಆಗಿದ್ದರು, ಅವರಿಗೆ ಈಗ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ಥಾನಮಾನ ಇವೆಲ್ಲಾ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿವೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರ ಗ್ರೇಡನ್ನು ಏರಿಸಬೇಕು. ಅದರ ಅರ್ಥ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂಥ ಅಧಿಕಾರಿ ನರ್ಕಾರದ ಕಣ್ಣು ಕಿವಿ ಆಗಿ ಹೇಗೆ ಇದ್ದ ಆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಪುನಃ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವು ಪ್ರಜಾನತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಯಾವತ್ತೂ ವಿಕೇಂದ್ರಿಕರಣಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸಬೇಕು, ಅಧಿಕಾರ ಕೇಂದ್ರಿಕರಣವಾಗಿ ಇರಬಾರದು ಎನ್ನುವ ವಾದವನ್ನು ಪ್ರಬಲವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರಜಾನತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಉಳ್ಳಂಥ ಜನ ಆ ರೀತಿ ವಾದ ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ನಾವು ಪುನಃ ಕಲೆಕ್ಟರ್ ಅಥವಾ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಗಳಿಗೆ ಆ ರೀತಿ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರನ್ನು ಆ ಗ್ರೇಡಿಗೆ ಒಯ್ಯುವುದಾದರೆ ಪುನಃ ಅವರು ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರದಿಂದ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂಥ ಅಧಿಕಾರ ದರ್ಪವೇನಿತ್ತು ಅದನ್ನು ಚಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಎನ್ನುವ ಯೋಚನೆ ಅಥವಾ ನೆನಪು ನಮಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತಾ ಇರಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಮಾಡುವಂಥ ಆಯೋಗದ ನಲಹೆ ನರ್ವಥಾ ಒಪ್ಪತಕ್ಕ ನಲಹೆಯಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ತಿರಸ್ಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು,ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾವು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ನೆನಪಿಗೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಂದು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತ ಕೆಲವಾರು ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ಏರಿಸತಕ್ಕ ನಲಹೆಯನ್ನು ಆಯೋಗದ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಂಥ ನಲಹೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ರೇಂಜ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಆಫೀನರ್ಸ್ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಕೇಡರ್‌ಗೆ ಏರಿನ ಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಪ್ರಬಲವಾಗಿ ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅವರ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ನರ್ಕಾರದ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ ಲಂಚ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ವಾತಾವರಣವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರನ್ನು ಗೆಜೆಟೆಡ್ ರ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಒಯ್ಯಬಹುದು, ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬಹುದು. ರೇಂಜ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ಇರುವ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತು ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಲೂಟಿ ಹೊಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ರೇಂಜ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಲಕ್ಷಾಂತರ

ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಬಾಳತಕ್ಕ ನಾಲ್ಕೈದು ಭಾರಿ ಭಾರಿ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು, ಸೌಧಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಭಾರಿ ಶ್ರೀಮಂತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥವರನ್ನು ಗೆಜೆಟೆಡ್ ರ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಏರಿಸಬೇಕೇ, ಇವರ ಸಂಬಳಸಾರಿಗೆಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೇ ? ಒಬ್ಬ ರೇಂಜ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಡಿವಿಜನ್ನಿಗೆ ವರ್ಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಐದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಫೀಸು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬ ರೇಂಜ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ವರ್ಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕನ್‌ಸರ್ವೇಟರ್ ಆಫ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್ಸ್ ಐದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಐದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ರೇಂಜ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಕೊಟ್ಟು ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ಐದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ದುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿರತಕ್ಕ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಕೊಳ್ಳೆ ಹೊಡೆದು, ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು, ಕಳ್ಳತನದಲ್ಲಿ ನಾಟಾ ಸಾಗಿಸುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿರುವವರು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಗೆ 10-15 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ದುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತು. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಐದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಏಕ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ವರ್ಗ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇ ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ಏನು ವರದಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವ ಸಲಹೆ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಬಾರದು. ಲಂಚ ತಿನ್ನತಕ್ಕ ವಾತಾವರಣ ಸರಿಯಾಗಿ ಇದ್ದಾಗ ಅಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಂಬಳದ ಏರಿಕೆಯ ವಿಷಯ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಅವರು ಬಡುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಹೇಳದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಅವರು ಏನೂ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅವರೂ ಎಲ್ಲರಂತೆ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವಾಗ ಲಂಚ ತಿನ್ನತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಏಕೆ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾವು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಸರ್ಕಲ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಕೇಡ್‌ಗೆ ಏರಿಸಿ ಅವರ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸದನದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅನೇಕ ಶಂಕೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ಕರಪ್ಟ್ ಇಲಾಖೆ ಎನ್ನುವ ಹೆಸರುಗಳಿಸಿದೆ. ಅಡಿಯಿಂದ ಮುಡಿಯವರೆಗೂ ಇರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಾನಾ ಹಂತದಲ್ಲಿ, ನಾನಾ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಲಂಚ ತಿನ್ನತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭವಿದ್ದು ಜನತೆಯನ್ನು ಲೂಟಿ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಅನೇಕ ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಬಹಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಬಂದಾಗ ಬಹಳ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಸಂಬಳ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಲ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್‌ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಇರುವವರನ್ನೆಲ್ಲ ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಹುದ್ದೆಗೆ ಏರಿಸುವುದು ಸರಿಯಿಲ್ಲ. ನಾನ್ ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಕೇಸು ಹಾಕಿಸಿಕೊಂಡು ಕಷ್ಟ ಪಟ್ಟರುವಾಗ ಅರಾಮವಾಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಅದರ ಲಾಭವನ್ನು ಪಡೆಯತಕ್ಕ ಒಂದು ವರ್ಗ, ಕೆಟ್ಟ ವರ್ಗ ಆಗುತ್ತಿದೆ ; ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಪ್ರಕಾರ. ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ತಾತಾ, ಬಿರ್ಲಾಗಳು ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಗ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ನಾನ್ ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಇರುವ ಇನ್‌ಕ್ರಿಮೆಂಟ್ ದರಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ 60 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು 100 ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರೆಗೂ ಇನ್‌ಕ್ರಿಮೆಂಟ್ ರೇಟ್ ಇದೆ. ಅದೇ ಮೂರು ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕನೇ ದರ್ಜೆಯವರು ಎರಡನೇ ದರ್ಜೆಯವರನ್ನೂ ಸೇರಿಸಬಹುದು, ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ, ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ, ನಾಲ್ಕು ರೂಪಾಯಿ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ. ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ದುಡಿಮೆ ಮಾಡಿದರೆ ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ, ನಾಲ್ಕು ರೂಪಾಯಿ ಇನ್‌ಕ್ರಿಮೆಂಟ್ ಕೇಳತಕ್ಕ ಬಡ ನಾನ್ ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿ ಕಷ್ಟ ಪಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಅರಾಮವಾಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಅದರ ಪ್ರತಿಫಲ ಪಡೆಯುವವರು 60ರಿಂದ ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಇನ್‌ಕ್ರಿಮೆಂಟ್ ಪಡೆಯತಕ್ಕ ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ಪಡೆಯತಕ್ಕ ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು. ಆದುದರಿಂದ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಿದವರು ನಾನ್ ಗೆಜೆಟೆಡ್ ನೌಕರರು ಅದರ ಲಾಭ ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವವರು ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು. ಇದು ಆಯೋಗದ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ತಪ್ಪು ನನ್ನ ಪ್ರಕಾರ. ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆಯೋಗದ ವರದಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ 12 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ನನ್ನ ಪ್ರಕಾರ ಎಷ್ಟು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಆದರೂ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವೂ ಆಗಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆಯೋಗದ ವರದಿ ಏನಿದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕತ್ತರಿ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕು. ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಏನು ತೊಂದರೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ನಾನ್ ಗೆಜೆ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ)

ಚೆಡ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಏನೇ ತೊಂದರೆ ಆದರೂ ಕೂಡ ಆಯೋಗದ ಸಲಹೆ ಬಹಳ ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹ, ಅದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಬೇಸಿಕ್ ಪೇ ಮೂರನೇ ದರ್ಜೆ ನೌಕರರಿಗೆ 110 ರೂಪಾಯಿ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪೆಚ್ಚು ಎಂದರೆ 160, 170, 200 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ನೌಕರದಾರರು ಮನೆ ಬಾಡಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮನೆ ಬಾಡಿಗೆ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ 1958-59ರಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸರ್ವೆ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಮನೆಗೆ 15-50 ರೂಪಾಯಿ ಬಾಡಿಗೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಪೇ ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ಆಧಾರವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೂರು ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕನೆ ದರ್ಜೆ ನೌಕರರಿಗೆ 15-50 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಎಂಥ ಮನೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ, ಇದು ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಸಾಧ್ಯವೇ, ಇದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೇ ಎನ್ನುವ ಸಂಗತಿ ಕೂಡ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆಯೋಗದವರು ನಾನ್ ಗೆಜೆಟೆಡ್ ನೌಕರರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಡಿರುವ ಸಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ, ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸರಿಯಾಗುವುದಾದರೆ ಗೆಜೆಟೆಡ್ ನೌಕರರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ತಿಳಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ನಾನು ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹುಡುಕತಕ್ಕ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಪೇ ಕಮೀಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವರದಿ ಆಡಳಿತ ಸುಧಾರಣಾ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಡಿವಿಜನರ್ ಕಮಿಷನರ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡುವ ಸಲಹೆ ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಅದೇ ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಸಲಹೆಗಳನ್ನೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ಆಡಳಿತ ಸುಧಾರಣಾ ವರದಿ ಯಾದೀತು. ಅದರ ನಮೂನೆಯೇ ಬೇರೆ. ಹಣ ಹುಡುಕುವ ಗೋಜಿನಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಸುಧಾರಣಾ ವರದಿಯಂತಿರುವ ಈ ವರದಿಯನ್ನು ನಾವು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಪ್ಪುವುದಾದರೆ ನಾವು ಮೋಸ ಬೀಳ ಬಹುದು ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಈಗ ಉಪಾಹರಣೆಗೆ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿದ್ದಾರೆ, ಪ್ರೈಮರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ 110 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೇಸಿಕ್ ಪೇ ತುಕೋಳ್ ಕಮಿ ಷನ್‌ನವರು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್ಲುಗಳಿಗೆ 85-90 ರೂಪಾಯಿ ಬೇಸಿಕ್ ಪೇ ಇದೆ. ಆದರಿಂದ ಅವರು ಏನು ತಾನೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ ? ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಹೆಚ್ಚು, ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್ಲುಗಳು ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಗಂಟೆಗಟ್ಟಲೆ ನಿಲ್ಲಬೇಕು, ಹಿಡಿಯಲು ಒಂದು ಗೂಟ ಕೂಡ ಇರುವು ದಿಲ್ಲ, ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ ಮತ್ತು ಕೆಂಪೇಗೌಡ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಗರಾಚೆ ಜಾಸ್ತಿ, ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್ಲುಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲಿ ವಾಹನಗಳು ತಮಗೆ ತಗಲಿ ಯಾವಾಗ ತಮಗೇನು ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದೋ ಎಂಬ ಭೀತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಅಂಥವರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಡಮೆ ಸಂಬಳ ಕೊಟ್ಟರೆ ಹೇಗೆ ಅನುಕೂಲವಾದೀತು ? ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಆಫೀಸರುಗಳಿಗಾದರೆ ಏರ್ ಕಂಡೀಷನ್ ರೂಂ ಸಿಕ್ಕಬಹುದು, ಕಾರು, ಬಂಗಲೆ ಮುಂತಾದ ಸೌಕರ್ಯಗಳೆಲ್ಲಾ ಇರುತ್ತವೆ, ನೆರಳಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವರು. ಆದರೆ ಕಷ್ಟ ಪಡುವ ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್ಲುಗಳಿಗೆ 60 ರಿ-ದ 100 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಕೂಡ ಸಂಬಳ ಇಲ್ಲ. ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಆಫೀಸರು ಗಳಿಗೆ ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಬಡ್ತಿ ಸಹ ದೊರೆಯುವುದು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ತೊಂದರೆಯಲ್ಲಿರುವ ನಾನ್ ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಆಫೀಸರುಗಳಿಗೆ ಏನು ಸಂಬಳ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ವರದಿ ಮಾಡಿರುವರೋ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು, ಉಳಿದವರಿಗೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮವಾದಾಗ ಕೊಡಬಹುದು. ಬಹಳ ಕ್ಲಿಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿದೆ ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದವರು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದುಂಟು. 20 ವರ್ಷಗಳ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನೇ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದಿರಲಿ, ಈಗ ಎನ್. ಜಿ. ಓ. ಗಳಿಗೆ ಕಮಿಷನ್ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿರುವ ವೇತನವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು, ಜಿ ಓ ಗಳ ವಿಚಾರ ಅನುಕೂಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುವ ವರೆಗೆ ಬಿಡಬಹುದು ಎಂದು ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಬೋಳ ರಘುರಾಮ ಶೆಟ್ಟಿ (ಕಾರ್ಕಳ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಮಾನ್ಯ ತುಕೋಳ್ ರವರು ಕೊಟ್ಟ ವರದಿಯನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ತುಕೋಳ್‌ರವರು ಸುಮಾರು ಎರಡು ವರ್ಷ ಕಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ಬೇಕಾ ದಷ್ಟು ರಿಕಾರ್ಡು ನೋಡಿ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರೊಡನೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಒಂದು ವಿಷಯ, ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ, ಒಬ್ಬರು ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಇದ್ದಾರೆ, ಇದು ಬಹಳ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುವುದು. ಹೀಗಿರುವುದಾದರೆ ನಾವೇಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಬೇಕು ? ಇಲ್ಲಗೇಕೆ ಬರಬೇಕು!

MR. CHAIRMAN.—These queries have often been raised and replied. The Hon. Deputy Minister is there to represent the Government.

ಶ್ರೀ ಬೋಳ ರಘುರಾಮ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೆ ಸುಮಾರು 17 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗುವುದು, ಮುಂದೆ ಅದು 22 ಕೋಟಿಗೆ ಏರುವುದು ಎಂದು ಸರಕಾರದವರು ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸರಕಾರದ ಯಂತ್ರ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಮನಸಿದ್ದರೆ, ಈ ವರದಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ತನ್ನ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದರೆ ಈ ಸಭೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಸರಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದು ಇಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಲ್ಲದಿರುವುದು ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಕಡೆ ಅವರಿಗೆಷ್ಟು ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದು. ವಿಶಾಲ ಮೈಸೂರಾದಾಗ ಮದ್ರಾಸು ಕರ್ನಾಟಕ, ಹೈದರಾಬಾದು ಕರ್ನಾಟಕ, ಮುಂಬಯಿ ಕರ್ನಾಟಕ, ಕೊಡಗು ಮತ್ತು ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು ಭಾಗಗಳು ಸೇರಿ ಒಂದು ದೇಶವಾಯಿತು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಬಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದರು, ಅವರ ಸಂಬಳಸಾರಿಗೆ ಬೇರೆಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಆಡಳಿತ ಇರಬೇಕೆಂಬ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿದ್ದರೆ ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯ ಒಂದು ಕಮಿಷನ್ ಮಾಡಿ ಬೇರೆಬೇರೆ ಸ್ಥಳಗಳಿಂದ ಬಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸ್ಥಾನ, ಅವರ ಸಂಬಳ ಮುಂತಾದುವುಗಳ ಪರಿಷ್ಕರಣ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹಾರಮಾಡದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಸಮಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು 1967 ನೆಯ ಇಸವಿಯ ಜುನಾವಣೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಿ ನೌಕರರನ್ನು ಸಂತೋಷಪಡಿಸಲು ಆ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ತುಕೋಳ್ ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಕಮಾಡಿರುವಹಾಗಿದೆ. ಈ ಕಮಿಷನ್ ಆದರೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಸುದೀರ್ಘವಾದ ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅದನ್ನು ನಾವು ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡುವಾಗ ಸರಕಾರಿ ನೌಕರರ ಮನಸ್ಸಿನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅರಿಯುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಇಂದು ನೌಕರರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುವ ಸಂಬಳದಲ್ಲಿ ಸೇಕಡ 60 ರಷ್ಟು ಕೇವಲ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರುವ ವಸ್ತುಗಳಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ನೌಕರರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿರುತ್ಸಾಹ ಮೂಡಿದೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ನೌಕರರಲ್ಲಿ ಜಿಗುಪ್ಸೆ ಕೂಡ ಮೂಡಿಸಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಪ್ರಮೋಷನ್‌ನಲ್ಲಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಸಂಬಳದಲ್ಲಾಗಲಿ ಏಕರೂಪತೆ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸರಕಾರವನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ದೂರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನೌಕರರು ಅತ್ಯಪ್ತಿಯಿಂದ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರಿಟ್ ಹಾಕುವುದು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ, ಇದು ಅವರ ಅಸಮಧಾನವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತವೆ. ನೌಕರರಲ್ಲಿ ಶಿಸ್ತಿಲ್ಲ, ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೂಡ ಸಮಾಧಾನದಿಂದ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಆಫೀಸಿಗೆ ಹೋದರೂ ಕೆಲಸವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಲಂಚ ಕೊಡಬೇಕು, ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾದರೆ ಇದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ, ಜನತಾ ಸರಕಾರ ಎಂದುಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ಬ್ಯೂರೋಕ್ರೆಸಿ, ಮತ್ತು ಲಂಚ ಪಡೆಯುವ ವೆಸ್ಟೆಡ್ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಈ ತುಕೋಳ್ ವರದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ಸಣ್ಣ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನಾದರೂ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯೂ ಕೂಡ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು, ಹುಕುಂ ಕೊಡುವ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹುಕುಂ ಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡುವವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ತಪ್ಪು ಯಾರಾದರೂ ಮಾಡಿದರೆ ಸರಕಾರದವರು ಅವರಮೇಲೆ ಉಗ್ರವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸರಕಾರಿ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಶುದ್ಧೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಂದು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾರು ಹುಕುಂ ಕೊಡಬೇಕೋ ಅವರು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಹುಕುಂ ಜಾರಿ ಮಾಡುವವರೂ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರಿಕಾರ್ಡು ಮೇಲೆ ಕೆಳಗೆ ಹೋಗುವುದರಲ್ಲೇ ಬಹಳ ಕಾಲ ಕಳೆದುಹೋಗುತ್ತದೆ, ಯಾವ ಹಂತದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂದು ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ಬೇಸಿಕ್ ಪೇ 60 ರೂಪಾಯಿಗಳಾದರೂ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪತಕ್ಕ ವಿಚಾರವೇ ಆಗಿದೆ. ಈಗ ಜೀವನ ವೆಚ್ಚ ಅಧಿಕವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಬಹಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಯಾವ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಕೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ಇಲ್ಲರತಕ್ಕ ಮಾನ್ಯ ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಫೈಲ್‌ಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ರುಜು ಹಾಕುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ)

ನೋಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಇದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ, ಈ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಅದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಮಿನಿಸ್ಟರುಗಳನ್ನು ಕರೆಸಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. CHAIRMAN.—The Hon. Finance Minister Sri Ramakrishna Hegde was here all the while. I learn that he has been called by the Speaker for some important discussion for a short while and he is expected to be back within a couple of minutes. The Government is represented here by one Minister of State and a Deputy Minister.

Sri S. BANGARAPPA.—The Deputy Minister is not taking any notes of this discussion. Nobody is here to listned to the speeches made in this Hon. House.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ (ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ).—ಏನು ಸ್ವಾಮಿ ಇಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾದರೂ ಮಿನಿಸ್ಟರು ಇಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಸರ್ಕಾರ ಬಹಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಈ ನಿಲುವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಇದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ನೌಕರರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ ಒಬ್ಬರಾದರೂ ಮಿನಿಸ್ಟರು ಇಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ, ಸ್ವಾಮಿ? ಎಂ. ಪಿ. ಸಿ. ಸಿ. ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರೆ, ಇದೇನೇ ಅವರು ಈ ಸಭೆಗೆ ಗೌರವ ಕೊಡುವುದು ?

Sri B. B. SAYANAK (Belgaum), —Sri Boriah is not a Cabinet Minister.

Mr. CHAIRMAN.—These things have been replied. Government is represented by one Minister of State and he is listening seriously to everything that is being said. He is taking down notes.

ಶ್ರೀ ಎಸ್ ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ರೀತಿ ಜೇಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ವರ್ತಿಸುತ್ತಾ ಇರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇದನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಲು ನಾವು ಸಭಾ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

(Sri Vatai Nagaraj, Sri B. B. Sayanak, Sri K. P. Nadagowda and Sri Bangarappa, withdrew)

ಶ್ರೀ ಬೋಳ ರಘುರಾಮ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರನೂ ಕೂಡ ತನ್ನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಸೇವಾ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಮೇಲಿನ ಹಂತದಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಬೇಕು, ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ, ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ, ಸೇವಾ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರ ಕೈ ಕೆಳಗೆ ಇರುವಂತಹ ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಅದೇ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ಸಂಚಾರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ ಅಥವಾ ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದೆ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅವರ ಕೈಕೆಳಗೆ ಇರುವಂತಹ ಇಲಾಖೆಯ ನೌಕರರು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವುಂಟೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಅವರ ಮುಂದೆ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ತುಳೋಳ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ಕೊಟ್ಟಂಥ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ವಜಾಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಅದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ಅಂಥಾ ಹುದ್ದೆಗಳಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಯಂತ್ರ ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ, ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಅದು ಒಂದು ಅತಂಕಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದೇ ಆಗಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಡಿಪಾರ್ಟಮೆಂಟು ಮತ್ತು ಅಗ್ರಿಕರ್ಚರಲ್ ಡಿಪಾರ್ಟಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ, ಹಾಗೂ ಡಿವಿಜನರ್ ಕಮಿಷನರ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಡಿವಿಜನರ್ ಕಮಿಷನರ ಹುದ್ದೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಹುದ್ದೆಯಾಗಿದೆ. ಅದು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅತಂಕವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವಂತಹದಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಂತಹ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕು.

† Sri B. P. GANGADHAR (Tumkur).—Sir, this is an important report that is discussed here. We have spent lakhs of rupees over the preparation of this Report. The way Government has been treating this with scant courtesy which is touching upon lakhs of employees in the State — not even one single Cabinet Minister is here. Does it mean that the Government is not interested in this matter? May I request you, Sir, that you will exercise your powers and see that at least some Ministers are asked to be here to hear what we have been saying in the House so that it may be of some use to them in tackling this matter?

Mr. CHAIRMAN.—Sri B. P. Gangadhar was not here when the same point was raised. I said that the Hon. Finance Minister was called by the Hon. Speaker for some discussion and he is expected to be back in a couple of minutes. He was sitting here all along.

Sri B. P. GANGADHAR.—What has happened to the Chief Minister Sir? At least one of the Ministers could be here. They are in such a big crowd—nearly 30 in number and yet not a single Minister is present in the House. Does it show that they are not interested in their own employees?

Sri M. S. KRISHNAN (Malleswaram).—Sir, the argument on the other side is that even if we are not present, there are the records and they could read. I say that it is not only the record, it is necessary for the Ministers to be here and know what exactly the Members say. The Minister for Finance was very much concerned about the resources position. A short while ago when Sri Gopala Gowda was speaking; he said the same thing. Under the circumstances, if he is not present in the House when observations are made by hon. Members, I think it is better to adjourn the House till the Minister comes.

ಶ್ರೀ ಜೋಳ ರಘುರಾಮ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಮಾನ್ಯನಭಾಪತಿಗಳೇ, ಈ ಸಭೆಯ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದ ಎರಡುವರೆ ಕೋಟಿ ಜನತೆ ಕಾದು ಬಯಸಿ ಇವತ್ತು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದೆ, ಏಕೆಂದರೆ ಈ ವರದಿಗಾಗಿ ಎರಡು ವರ್ಷದಿಂದ ಜನತೆ ಕಾದು ಕುಳಿತುಕೊಂಡಂಥ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ, ಇದು ನಮ್ಮ ಇಡೀ ಸರ್ಕಾರದ ಯಂತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಒಂದು ವರದಿಯಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಜಾರಿ ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಯಂತ್ರದಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಲಕ್ಷಾಂತರ ನೌಕರರ ಭವಿಷ್ಯತ್ತನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ, ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಲಕ್ಷದಿಂದ ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಇವತ್ತು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ತೋರಿಸುತ್ತಾ ಇರುವಂತಹ ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯ ಭ್ರಷ್ಟತೆಯಿಂದ ಮನದಟ್ಟಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇವತ್ತು ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ 17 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ 22 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರೆಗೂ ರಾಜ್ಯದ ಬಂಡವಾಳದಲ್ಲಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ.

(ಶ್ರೀ ಬೋಳ ರಘುರಾಮ ಶೆಟ್ಟಿ)

3-30 P.M.

ಇದರಲ್ಲಿ ಮು ್ಯವಾದ ಅನೇಕ ಎಕಾನಮಿ ಮೆಜರ್ಸುಗಳಿವೆ. ಅವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೆ ಬಹಳ ಹಣವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ದಿವಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ದುಂದು ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡಬಹುದು. ಸರ್ಕಾರದವರು ನವ್ಮಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಬಳಸಾರಿಗೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಇನ್‌ಫ್ಲೇಷನ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ, ಅದರಿಂದ ಸಾಮನುಗಳ ಬೆಲೆ ಏರಿದೆ. ಜಾಸ್ತಿ ಸಂಬಳ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಕಾರಣ ಎಂದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರ ಚ್ಯಾಯ್ಸೇಷನ್ ಪಾಲಸಿ ಮತ್ತು ನೋಟುಗಳನ್ನು ಅಧಿಕ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿರುವುದೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಕಾರಣ ಆಗಿದೆ ಎನ್ನಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕಾದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರದವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೂ ಕೂಡ ಬಹಳವಾಗಿದೆ. ಆದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಒತ್ತಾಯಮಾಡಿ ಅವರಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆದು ಇಲ್ಲಿ ಸಂಬಳಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗಾಗಲೇ ಇಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಹನೀಯರು ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಪ್ರಥಮತಃ ಸಂಬಳಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಚಳವಳಿಯನ್ನು ಹೂಡಿದವರು ಎನ್. ಜಿ. ಓ. ಗಳು. ಅನೇಕ ಕಷ್ಟ ನಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾದವರೂ ಆ ಎನ್. ಜಿ. ಓ. ಗಳೇ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸಂಬಳದ ಶ್ರೇಣಿಯನ್ನು ಜಾಸ್ತಿಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಕೆಳದರ್ಜೆಯಿಂದ ಇದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಬೇಕು. ಕೆಳಮಟ್ಟದವರಿಗೆ ಮೊದಲು ಇವರ ಅನುಕೂಲ ಸಿಕ್ಕಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಜನರಮೇಲೆ-ರೈತರ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ತೆರಿಗೆ ಬೀಳದ ಹಾಗೆ ಕಡಮೆ ಸಂಬಳದ ನೌಕರರಿಗೆ ಆ ತುಕ್ಕೋಳ್ ಸಮಿತಿಯವರು ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಶಿಫಾರ್ಸುಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದೂ, ಎಷ್ಟು ಬೇಗ ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆಂದೂ ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri B. P. GANGADHAR.—Mr. Speaker, at the outset I would like to submit that by the appointment of such tribunals or commissions, it is proved beyond all reasonable doubt that the Government has miserably failed in building up a State with economic reconstruction. If we recall to our memory the days when princes were ruling our State, we can know how people were living. If you go to mofussil places or contact officials, they all say that they were happy during those days. Even the ryots say so. The merchants say so. Now there is grouse of the merchants so far as this Government is concerned; there is grouse of the officials so far as this Government is concerned; there is grouse of the students so far as this Government is concerned. There is grouse everywhere but I may submit that there is no grouse in one section of the society and that one section is the Congress section. There was economic imbalance in the State and so the Government thought it fit to appoint a Pay Commission. The Government also realised that it was incapable of bridging the gulf between the rich and the poor. The Government conceded that it was incompetent to peg down the prices. The Government indirectly submitted before the country that it was incapable of raising the State's resources and properly utilise the finances of the State for the benefit of the common people. We have to see the background for the appointment of this Pay Commission. It is crystal clear that it is due to the agitation by the N. G. Os. that prompted or pursuaded the Government to appoint this Commission. No doubt the Commission was appointed and lakhs of rupees were spent and a report was submitted and it has been placed before the Assembly.

In this State we are proclaiming that our financial policies are governed by socialistic principles. Even though we have been proclaiming from house tops that the goal is socialistic goal, we see there is no socialistie goal at all. Even the Commission's report is tending towards capitalistic outlook. It is accepted by every section of the House and also the people at large that socialist economy will not tolorate discrimination between the lowest paid and the highest paid. It can be 1 : 10 times or 1 : 15 times at the most. But, what we see here is the persons who have been paid lowest are not benefited to a greater extent and persons who have been getting Rs. 1000 or more, will benefit to the extent of Rs.500 or 600. I want to pose a question and ask whether this is what you call socialistic approach. If this is the socialistic approach, woe be to that socialism. At the outset I want to request the Government to reject such of the proposals made by the Commission wherein they have recommended increase to persons getting Rs. 1000 or more. If the basic salary is 1 0 the maximum should not exceed Rs. 1000, and any recommendation for enhancement of salary over 1000 must be summarily rejected. If on the other hand the basic salary is Rs. 150 for a lowest paid employee, the maximum under no circumstance should exceed 1500. The parity must be 1 : 10 or 1 : 15 at the most. Anything above that must be rejected by the Government and there will not be any appreciation by this House so far as enhancement of salary is concerned to the highly paid employees.

Even in respect of recommendations made by the Commission, many sections of the employees have not been satisfied. For instance the teachers. This is very important because they are teaching education and of course it is needless for me to state that education moulds the future generation of the State. Here, discrimination is made between graduate teachers and others. A teacher who will be teaching English will be discriminated against a teacher who is teaching Telugu, Kannada or any other subject. So, this sort of discrimination between language teachers which has not been done so far in the State as it is now existing, should not be there and it should be rejected and uniform scales must be maintained. Similarly, the steno-typists, surveyors and technical persons have also got a severe grouse and so far as this report is concerned, they have been comparing themselves with their own friends outside in various other Departments doing similar work. They say they have not been satisfied. So, Sir, the plight of these persons, namely, typists, surveyors and teachers has to be seriously considered before implementing the Commissions report.

Similarly, there are thousands and thousands of persons in this State who have been unemployed. There are also thousands and thousands of persons who have been working as local candidates and their number is quite huge. They have been appointed at the time when the Government felt their services are necessary to discharge certain Government work. Now there is no solution suggested in respect of these persons. What is to happen to these thousands of persons

(SRI B. P. GANGADHAR)

who have been in service for the last 7 to 8 years ? At the time when they joined service, they were bachelors but many of them are now married and have got a number of children. The Commission is silent so far as this aspect of the matter is concerned. This is the occasion when I want to make a request to the Government that they should see that these persons are continued permanently in the places where they have been working.

Then the question of finance will come up. The Hon'ble Minister for Finance was asking Sri Gopala Gowda that the Government requires larg sums of money to give effect to the recommendations of the Commission and where could they find so much money for that ? My submission is, it is the duty of the Government and the party which has taken the responsibility of ruling the State to find out what exactly are the resources they should tap. But still, I have a few suggestions to make. Regarding Sales Tax Department, we have been seeing officials working throughout the night and day while officials in other Departments wanting to go home as soon as 5-30 was over. I do not know what those officials in Sales Tax Department will be doing. Perhaps the Minister is well aware what they are doing at dead of night. That is why malpractice is going on and lakhs of rupees have been lost to the State. If you tone up the Sales Tax Department, we will be able to collect the arrears that is now due and I think it will solve the problem to a great extent. Similarly if we whip up other departments where there are huge balances are left over and block the leakages, I think we will be able to get sufficient amount for the implementation of the Commission's report. Similarly, we can just close down the co-operative societies. It is consuming nearly Rs. 100 crores and that is the Department where dishonest people are manufactured and where State's funds have been devoured without any consideration at all. I submit, Sir, that perhaps there may not be even 5 per cent of the societies which have been working well in the State. What has happened is, the Auditor who is employed to scrutinise the accounts of the societies is no other than the departmental man. He will be an Assistant Registrar of Co-operative Societies and he will be the person who will be auditor tomorrow. Why not entrust it to State Accounts Department ? Then all the frauds can be found out and crores of rupees which have been lost can be retained to the State.

(Mr. SPEAKER in the Chair)

I have another suggestion to make for the abolition of SDOs and Deputy BDOs. If such intermediary jobs are abolished, it will save a lot of money to the State.

One more point. The Government is well aware regarding pensioners. Formerly pensioners were paid an average of 36 months'

salary and after agitation, the Government thought it fit to see that average of 12 months' salary is taken into consideration while fixing the pension. The Government also got the MCSR rules amended to that effect. So far as old Mysore State officials are concerned it is all-right. But officials coming from erstwhile Hyderabad, Madras and Bombay have been guided by their own rules and similar provision has not been made in respect of them. Therefore, Sir, while persons who were governed by MCSR have been conferred with these benefits, persons coming from various other States have been denied these benefits being not conferred on them. So, Sir, a uniform rule should be made so that all the pensioners will be paid uniformly and similar benefits are conferred on every one of the Governmet servants who retired, whether he belonged to old Mysore or Hyderabad or Madras area.

Now coming to officials who have been getting above Rs.1200 up to Rs. 1,800, if the policy of the Government is to fix the basic salary of lowest paid Government servant at Rs. 150 it should not exceed Rs. 1500 in the case of highest paid Government servants. If they are going to agree under the circumstances of our financial strain that Rs. 100 would be sufficient for the lowest Government servant, then the topmost man should not be paid more than Rs. 1,000. Any recommendation made to pay more than 1 : 10 is not in the interest of the State. If they were to pay Rs. 1,800 and Rs 2,000, then the State Exchequer will get empty. Thank you.

Report of the Naronha Commission

re: Disturbances in Madhugiri Taluk

Presentation.

Sri VEERENDRA PATIL (Chief Minister).—I beg leave to lay on the Table of the House a copy of the Report of the Naronha Commission appointed by the Government in Notification dated 22nd January 1968 to enquire into and report on the alleged disturbances in certain villages of Madhugiri Taluk in December 1967 *

Mr. SPEAKER.—The report is laid on the Table.

Sri B. P. GANGADHAR.—I want to make a simple request.

Mr. SPEAKER.—The hon. Member's difficulty is that if he wants to go through it in detail, it may not be possible to do so if it is placed on the Table of the House. Is it possible for the Government to print the Report and circulate it among the Members?

Sri VEERENDRA PATIL.—The Report is a voluminous one. I think it runs into more than thousand pages. So it will take lot of time to get it printed. Also the cost involved in it is very heavy. So it is very difficult to get it printed. If the hon. Members feel the necessity for one or two more copies, I am prepared to place them on the Table of the House. I shall try my best to place as many copies as possible.

---

* Copy placed in the Mysore Legislature Library *vide* No.....